

ՐԱՅԵԻԽԱ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A MONTHLY MAGAZINE

Annual Subscription \$2.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

VOL. XIV, No. 1, January, 1932

Ճիւտ 14. Նո. 1, Յունվար, 1932

ՐԱՀՆԻԽԱՆԸՆ ԻԽԹԱՐԸ

Րահնիւմա պու կրնտէն իթիպարէն շիւտիլիք այտա պիր նէշր օլունանադ տըր: Պու թէպտիլաթը ետիմադա իգթիսատի միւլքիլաթ սէպէպինտէն մէճպուր օլմուլըզ: Վէ էկէր ապօնէլէրիմիղին սայըսը կէչէն սէնէնիքինտէն զիյատէ օլմազ ետիստ ազալլի տնտէն աշաղը տիւմէզսէ պու եօլտա տէվամ էտէպիլիլիլի: Աքսի թագաիրտէ նէշրիլաթը պիւսպիւթիւն թէրք էթմէյէ մէճպուր օլանաղըզ: Հալա ապօնէլէրին սայըսը գանաաթպախշ տէրէճէտէ օլմամըլ իսէ տէ պու նուսիսէյի ճիւմլէ էպի ապօնէլէրիմիղէ պիլաֆարզ եօլլաջօրուզ: Լաքին կէլէն այտա անճազ ապօնէ պէտէլինի թէտիյէ էթմիլ օլանլարա կէօնտէրէճէյիլ:

Պու սէնէ հէր նուսիսէտէ տինիմիղին էսապի սզայիսինտէն պիրինէ տաիր պիր ազ մուֆասալ իյզահաթտա պուլունմազ նիյէթինտէ իլ: Պու քէրրէ «Բիթապ Ը Մուգատտէս վէ իւհամ» հազընտա եազտըզ: Կէլէն նուսիսէտէ «Յիսուս Բրիստոս վէ ուլունիյէթ» վէ սօնրա «սալիւս ի Շէրիֆ», «Միւնիլի», «Բէֆարէթ», «Բրիստոսըն իքինճի զուհուրը» վէ սաիրէ հազընտա եազաճաղըզ: Պաղը տօսթլարըն պիգէ կաղտըղլարընտան նէթիճէ էտիյօր ըզ քի պու մէսէլէրէ տաիր պիլիմ էֆքեարըմըզր տօղրու անլամայանլար վար տըր: Չանն էտէր իլ քի օլունլանլարըմըզ պու խուսուլարտա պիգիմ աւլ էֆքեարըմըզ անլամազ իսթէյէճէքլէր տիր: Իմտի իւմիտ էտէր իլ քի ապօնէլէր վագթընտա կաղէթանըն պէտէլինի կէօնտէրէքէ Բահնիւմանըն տէվամըն թէէմին էտէճէքլէր տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

«ՎԱԳԹԼԱՐԸՆ ԱԼԱՄԵԹԼԵՐԻ»

Ֆէրիսիլէր վէ սատուգիլէր էֆէնտիմիղէ կէլիպ անտէն ալամէթ կէօրմէք իսթէտիլէր: Օ իսէ անլէրէ «Կէօք եիւղիւնիւ թէմիլ էթմէսինի պիլիլիսինիլ տէ, վագթլարըն ալամէթլէրինի թիմեիլէ գաաիր տէյիլ մի՞ սինիլ» տէտի: Անլէր փէյլամպէրլէրտէ վատ օլունան Մէլէքիւթ Ուլլահըն կէլմէսինէ ալամէթ տէյու եհհուտի միլէթինին գուվէթլի պիր օրտու իլէ Բօմալըլարըն պօյունտուրուլունտան ազատ օլտուղունու կէօրմէյէ միւնթաղըր իտիլէր: Յիսուս անլէրէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն կէլմէսինին ալամէթի միւսէլլահ օրտուլար տէյիլ՝ իլլա սապր վէ հիւմիյէթլէ խաչ էօլիւմիւնէ բաղի օլան մուհապպէթ օլտըղընը զիքը էյլէտի:

Պու կրն տախի տիւնեա հէր թարաֆտան այնի սիւալը իրատ էտիյօր, Սուլհ ու սէլամէթին ալամէթի նէ՞ տիր:

Սէրմայատարան իլէ ամէլէ արասընտա կէօրիւլէն չու միւլաղէնէսիղլիք նա՞սըլ գալտըրըլմալը տըր: Սէրմայէտարան «Սէրվէթիմիղի սաղլամալը իլ» տէյօրլար: Ամէլէ իսէ «Ձէնկինլէրին սէրվէթինի թալան էտիպ՝ արամըլտա թագսիմ էթմէլի իլ» տէյօրլար: Հալ չու քի պու եօլլարըն հիւ պիրի տէ վագթլարըն ալամէթի տէյիլ տիր: Ձէնկինլէր սէրվէթլէրինին մուլլազ սահիպի տէյիլլէր տիր: Պու մէսլէք տէ չօգ իլէրի կիտէրլէրտէ, Րուսիա ինգիլապը գարշըլարընտա տուրուլյօր: Ամէլէ մէվճուտ օլան սէրվէթի թալան էթմէքլէ պու մուսամայը հալլ էտէմէլլէր: Թալան էտիլէն սէրվէթ թա-

լան էտէնէլէրէ իսայր էթմէզ: Պու իքի սընֆ ի-
թիւաֆ Եօլու պուլմալը տըրլար: Պու իսէ ան-
ճող հաղզ վէ մուհապպէթ իլէ վէ հաղիքի պի-
րատէրլիք բուհու իլէ հալլ ու թէսվիյէ էտի-
լէպիլիւր:

Միլլէթլէր արասընտա միւշքիլ մէսէլէլէր
վար: Պազըլար Երտուլարընըն պէօյիւքիլիւնէ
պազըլար դալտըրապիլէճէքլէրի իսեանլարա
կիւվէնիյօրլար: Ծափօնիս՝ Մանչուրիայա
սիւրտիւլիւ միւսէլլահ օրտուսու իլէ, Կանտի՝
քէնտի էմրինէ պէքլէյէն միլիօնլարըն իսեանը
իլէ միլլէթլէրի ամանա կէթիւրմէյի գուրույօր-
լար: Վազթլարըն ալամէթլէրինի թէմեիլ էթ-
մէյօրլար: Պուշլարըն վազթը կէշմիշ տիր:
Պուշլար պու նէվ հարաքէթլէրլէ վէ պազըլար
տա ալը պաշլարընա տուրմազլա տիւնեա սու-
հունու մէյտանա կէթիւրմէյլէր: Վազթլարըն
ալամէթի թէսվիւն, պիւրիպիւրինէ Խարտմ էթ-
մէք վէ պիւրատէրլիք բուհու տըր:

Պիզ քէնտի միլլէթիւիլիւն ահվալընը կէօզ
էօնիւնէ կէթիւրիւր իսէք, օրատա տա հալլը միւշ
քիլ մէսէլէլէր վար: Վաթան վէ Եուրթուճը
դասպ էտիլէրէք պիզ տիւնեանըն հէր թարա-
ֆընա տաղըմը իլ, վէ սէնէլէրտէն պէրու կէօ
թիւրիւմէյի իշքէնէլէր չէքիյօրըզ: Պու հալ-
լարտան գուրթուլմանըն Եօլու նէ՞ տիր: Յե-
զափոխական էֆքեարտա պուլուռնալարըմը
Եիւրմի օթուզ սէնէ էվվէլլէրին մազամլարընը
չալըյօրլար: Կիզլի թէշքիւթլար, Ազաւտ վէ
անքաժան Հայաստան, պու մէսլէյէ մուխալիֆ
պուլուռնալարա դարըն խուսուճէթ, այնի գը-
լըճը վէ դանը պայրազլար, այնի ինթիզամ վէ
Խեան հիսիյաթը: Լաքին տէրիւթըր էթմէլի
իլ քի պու կիւն ալամէթլէր տէյիլիւմիշ տիր:
Վազթլարըն ալամէթի պուշլար տէյիլ տիր:
Միլլէթլէր հարպ իսթէմէյօրլար: Գափուլարը-
նա իլթիճա էթտիյիմիզ միլլէթլէր պու նէվ հիս
սիյաթ պէսլէմէմիզ բազը տէյիլլէր: Պիզէ դա-
լան չէյ արամըզտա մուհապպէթ վէ իթթիհա-
տը թէշվիլ էթմէք, նէսլ ի աթիյի թալիմ վէ
թէրպիյէ էթմէք, Փազիւր վէ զաթիլէրի թէշի
վէ թազվիյէ էթմէք տիր: Վազթլարըն ալա-
մէթլէրի պուշլար տըր:

Կէնճըլէրիմիլիւն ահվալընճա միւճիպ ի մէ-
րազ օլան չէյլէր վար: Անլէր հիճրէթ էթտիք-
լէրի մէմլէքէթլէրին վէ արասընտա պուլուռն-
տուզլարըն էհալլինին առապ ու ախլազընտան
միւթէհասիր օլարազ նիչէ էսքի ախլազ գաի-
տէլէրինէ էհէմիլիյէթ վէրմէքտէն վազ կէշտի-
լէր: Անլէրին պու հալլէրի քէնտի վալիտէյն-

լէրինին թէսալվուրաթընա մուվաֆըզ կէլմէ-
տիյինտէն վալիտէյն էնտիչէ էտիյօր, էվլա-
լար իսէ աիլէ գանուշլարընա մուզայիլ մէվզի
թութույօրլար: Պու խուսուստա վազթլարըն
ալամէթլէրի նէ՞ տիր: Պէօյիւքլէր մի քէնտի
էսքի թէսալվուրաթընը ունութսուշլար, կէնճ-
լէր մի պու մօտալարտան վազ կէշտիլէր:
Պուշլարըն իքիսի տէ տօղրու տէյիլ տիր: Ախ-
լազի մէպտէլէր վար, տէյիլիւմէզ, լաքին ախ-
լազի գաիտէլէր վար քի տէյիլիւմէպիլիւր: Վա-
զըթլարըն ալամէթիլի թէմեիլ էթմէք կէլի-
յիլ: Քեամիլլէրին կէնճլէրտէն հէր ճիհէթլէ
էսքի աթվար գանուշունա իթաաթ թալիպ էթ-
մէյէ հազըլարը Եօզ, կէնճլէրին տէ քէնտի ա-
զըլարընա կէլէն թարիգտէ սիւրիւպ կիթմէ-
լէրի ճաիլ օլամազ: Լիյազաթ ըզաթիլէյի հըֆզ
էտէրէք, ճիւմլէնին հազըլըն վէ Քրիստոսըն
պիզէ թալիմ էթտիյի պիւրատէրլիք հիսիլի
մուհաֆաղա էտէճէք Եօլտա Եաշամազլա տըր
քի պու միւշքիւթ հալլ ու թէսվիյէ էտիլէպի-
լէճէք տիր:

Գարշըմըզտա տուրան պիւր մէսէլէ տէ, տի-
նի հայաթըմըզա թէսալուզ էտէր: Քեամիլլէր
կէշմիշ սէնէլէրտէ պիւր թազըմ տինի հազի-
զաթլարտան վէ իպատէթ ուսուլլարընտան մա-
նէվի գուվվէթ քէսպ էթմիշ օլարազ, պու կիւն
օլ ազայիտ վէ մէրասիւմտէն վազ կէշմէք իսթէ-
մէյլէր, վէ պու կիւնքի կէնճլէրին տէ այնի հա-
զիզաթլարա իրշատ օլուռնալարընը թալիպ է-
տէրլէր: Լաքին կէնճլէր իսէ, պազը սէպիպլէր-
տէն տօլայը օլ էսքի ազայիտին նիչէսինէ իման
էտէմէյօրլար: Նիչէ տինի մէրասիւմ քէնտիլէ-
րի ճէլպ էթմէյօր: Պուշլըն նէթիճէսինտէ քեա-
միլլէր իմանըն թէմէլլէրի սարսըլյօր տէյու
թէլաշ էտիյօրլար, կէնճլէր իսէ արթըզ քէնտի-
լէր իշիւն տինին վէ իլհամ վէ իպատէթին պիւր
մանա վէ լուզումու գալմատըլընը զանն էտի-
յօրլար: Իմտի պուշլարըն հանկիսի նաֆըզ օ-
լումազ տըր: Հէր իքի թարաֆ իշիւն ասլ մէսլէ
վազթլարըն ալամէթլէրինի թէմեիլ էթմէք
տիր: Քեամիլլէր պիլէլիւմ քի զէման հէր չէյի
թէպէտուլաթա մարուզ գըլտըլը կիպի տինի
թէսալվուրաթըմըլը տա թէպտիլ էտէպիլիւր:
Կէնճըլէրիմիլ տէ պիլսինլէր քի հէր էսքի չէյ
պաթըլ վէ հէր Եէնի չէյ էյի տէյիլ տիր: Էսքի-
տէ սընանըմը մէթին չէյլէր վար, Եէնիտէ
տահա սընանըմամը օլան խամ չէյլէր պուլու-
նուր: Ազիլ թարիզ վազթլարըն ալամէթլէրինի
թէմեիլ էթմէք տիր: Էսքիտէ նէ չէյլէրի սազ-

լայաճազըզ, Եէնիտէ նէ չէյլէրտէն սազընաճա-

ղըզ, պուռնը թային էթմէք կէրէյիլ: Վէ իւթէ պուռ կիւն քիւսէլէրիմիդճէ վէ տինի հայաթը մըզմա պուռնը թէմեիլ էթմէմիլ լազըմ տըր:

Պու կիւն նիչէլէր քիւսէլէրէ հսքի շէյլէրի տէյիշալիմէք ճաիլ տէյիլ տիր տէյու, իպա-տէթտէ գըրաբառ լիսանընըն իսթիմալընտան, ուղուռն իպատէթ խըտմէթլէրինտէն, կուսակրո-նութիւնտէն վազ կէչմէք իսթէմէյօրլար: Պա-ղըլար էսքի իման իգըրարլարընը միւհէմ թահ-րիրաթլար կիպի եանըմազ սայըյօրլար: Էսքի ուսուլտա իրատ օլուռնան վաղարտան վէ իպա-տէթ խըտմէթլէրինտէն մահղուղ տըրլար: Շէ-նի եէթմէլէր տէ պուռնլարտան պիր թատ ալ-մայօրլար, եախօտ օլ եօլտա իման էտէմէյօր-լար: Պաղըլար Տանիէլ վէ Յայտնութիւն քի-թապլարընտան Քրիստոսըն կէլիշինին թարի-իինէ տաիր եէնի եէնի հիսապլար չըգարըյօր-լար, պաշգալար պու հիսապլարտա անճազ ան-լէրի եափանլարըն իսայալլարընը կէօրիւյօր-լար: Պաղըլար հարֆի վէ եանըմազ միւհէմ քիթապա ինանարազ իլմի վէ իլմի քէշֆիյաթը թահգիր էտիյօրլար, պաշգալար իսէ իւհամ իլէ իլմ արասընտա պիր իիթիլաֆ կէօրմէյօրլար: Իմտի տինի հայաթըմըզմա պուռ քէշաքէշի նա-սըլ գալտըրապիլէճէյիլ: Վազթլարըն ալամէթ լէրինի թէմեիլ էթմէլի իլ: Օլ ալամէթլէրի սօղըռ կէօրմէք իսթէյօ՞րմու իլ: Ֆէրիսիլէրին էյամընտա օլուղու կիպի պուռ կիւն տախի վա-ղըլարըն ալամէթլէրի Քրիստոստա տըր: Տիւնեա գէնկիլէրին փարասընը թալան էթ-մէքլէ տէյիլ՝ գօնչու միլլէթլէրի վէ պիլիմ իսամըմըզ օլան գալմարը քէսիպ տօղրամաղ-լու տէյիլ, կէնճլէրին եուլարսըղ տիղկինսիլ քէնտի հէվա ու հէվէսլէրինէ թապի օլմարըր իլէ տէյիլ, պիր թաղըմ էսքի պապալարտան գալմա իման իգըրարլարընա իմզա գօյմաղլա տէյիլ, եախօտ ատէմլէրին Արմալէտտոն մու-հարապէլէրինէ իման էթմէսիլլէ տէյիլ, իլլա Քրիստոստա զահիր օլան Ալլահ մուհապլէթի, վէ Քրիստոստան էօյրէնէ պիլէճէյիմիլ պիրա-տէրլէք իլէ վէ Անըն թալիմ էյլէտիյի Ֆէտա ի նէֆս էտէն մուհապլէթ գալիտէսի իլէ խէլաս պուլաճազ վէ անճազ պուռ եօլտա Ալլահըն սա-լահ մէլէքիւթիւ գաֆէր պուլաճազ տըր:

Ալլահըն պէօյիւք գուվվէթլէրի վար, եըլ-տըրըմտա, ըրմաղլարտա, տէրեալարտա, մէ-ոաֆէյէ սաչըլմըզ օլան կիւնէլէրտէ, վէ հաթ-թա էն քիւշիւք գէրրէլէրտէ մահֆուղ պէօյիւք պէօյիւք գուվվէթլէրի վար: Լաքին Ալլահըն էն պէօյիւք գուվվէթի Քրիստոստա զահիր օլան

մուհապլէթ գուվվէթի տիր: Վէ Ալլահըն նա-ղարընտա վազթլարըն ալամէթլէրի Քրիստոս-տա միւնքէշիֆ օլան պուռ Ալլահ մուհապլէթի-նին վէ Ալլահ հայաթընըն ինսանլար արասըն-տա ճէսէտլէնմէսի տիր:

Պու կիւն էվրօփա տէվլէթլէրի, մէսէլա Ֆրանսա իլէ Ալմանիա ճիտտի պիր թէալիւնէ պաշլասալար, տիւնեանըն միլիօնատէրլէրի հազիգաթէն ամէլէյի քէնտի պիրատէրլէրի սա-յարազ անլէրին իսթիրահաթը իչիւն սէրվէթ-լէրինտէն անլէրէ հիսսէլէր չըգարսալար, էր-մէնի կուսակցութիւնլարը միլլէթին իհեասը քէնտի աղայիտ Փարզլարընը ունուտարազ պիր պիրլէրինի Քրիստոստա պիրատէրլէր սայարազ տիւնեանըն Փէսատտան խէլասը իչիւն Քրիս-տոստա զահիր օլան Փէտաքեար մուհապլէթլէ պիրլիքտէ իչիւնէլէր, պուռնլարտան պէօյիւք պիր միւհիգէ մի օլուր իտի: Պուռտան գուվ-վէթլի ալամէթ մի պէքլէր իտիք:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Քիթապ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ ՎԷ ԻԼՀԱՍ

Քիթապ Ը Մուգատտէս 1500 սէնէ զարֆըն-տա 60տան զիյատէ մուհարրիւրլէր էլիլլէ եա-ղըլմըզ 66 փարչա թահրիրաթտան իպարէթ պիր մէճմուա օլուպ, Ահտ Ը Աթիգ վէ Ահտ Ը ճէտիտ թէսմիյէ օլուռնան իքի գըսմլարա թազ-սիմ օլուռնուլ տըր: Պուռնլարըն ճիւմլէսի տէ Իպրանի միլլէթինէ ալիտ էսէրլէր օլուպ, Ահտ Ը Աթիգ գըսմը 1400 սէնէ զարֆընտա Իպրանի-ճէ լիսանտա եաղըլմըզ վէ Ահտ Ը ճէտիտ 100 սէնէ զարֆընտա Եուռնանիճէ լիսանտա թահրիր էտիլմիլ տիր:

Պու թահրիրաթըն պաղըսը թարիխի վա-ղըլարըն գայտը, պաղըսը փէյլամպէրանէ թէպլիղաթ, պաղըսը տա իւհահիլէր վէ տուա-լարտան իպարէթ շիրլէր տիրլէր: Պաղըլարըն-տա եիւքսէք բուհանի մատտէլէրտէն պէլիղա-նէ լիսանլէ պահս էտիլիր, պաղըսը գըսսա նազ լէյէթլէր, պիրի տէ աչըգանէ շիր տիր: Շէօյլէ քի պու քիթապլար քէնտի պաշընա պիր քիթա-պէթ թէշքիլ էտէր:

Պուռնլարըն նիչէլէրինին թարիխ ի թահ-րիրի վէ մուհարրիւրլէրի նամալիւմ տիր: Վէ ճիւմլէսինին տէ ասլ ձեռագիրլէրի չօգտան զայ օլմուլ տըր: Իպրանի միլլէթինին օլ միւտտէթ

զարփընտա իշխնտէն կէշտիյի ինգիւապաթ վէ մուհարէպաթ վէ մուհաճէրաթ էսնասընտա պու կիպի էսէրլէրին թէլէֆ օլաճաղը փէք թապիի իտի:

Լաքին թարիի ի Միւլաոտան պէշ ասը էվ վէլ Եէհուտիլէրին Պապէլ էսարէթինտէն տէօն մէլէրինտէն սօնրա Ահա ը Աթիգին թէվրաթ թապիր օլունան գըթասը վէ պիր միւտտէթ սօնրա Փէյլամպէրլէր, Մէղամիր վէ տիկէր գըթալար ճէմ էտիլիպ՝ Մուգատտէս քիթապ մագամընտա Սինապիօկարտա գըրաաթ էտիլիլէր իտի: Վէ խուսուսի քիթիպլէր վէ բուհանի մէմուրլար էլիյէ անլէր տիգգաթլէ թէնսիլս վէ հըֆղ էտիլիլէր իտի:

Պու սուրէթլէ ճէմ վէ հըֆղ էտիլէն պու քիթապլար՝ Բրիստոստան էվվէլ կէլէն իքինճի վէ իւշինճիւ ասըլար միւտտէթինտէ Եոնանիճէ օգուլան վէ Իպրանիճէյի անլամայան Եէհուտիլէրին տէ անը օգուլապիլմէլէրի իշին Եոնանիճէյէ թէրճիմէ էտիլի: Պունա «Եէթմիշլէր թէրճէմէսի» տէնիլի: Բրիստոստան վէ Վսուլլարն գէմանընտա Եէհուտիլէր արասընտա Ահա ը Աթիգին հէմ Իպրանիճէսի հէմ պու Եոնանիճէ Եէթմիշլէր թէրճէմէսի պիլաֆարգ գուլանըլը իտի: Բէսուլլար քէնտի թահրիլաթլարընտա պու իքիսինտէն տէ իսթիշհատ էլլէմիշ տիլլէր: Վէ շու շայան ը տիգգաթ պիր հագիգաթ տըր քի Իպրանիճէ իլէ պու Եէթմիշլէր թէրճէմէսի արասընտա էվէյի Փարգլար վար տըր: Էրմէնիճէյէ Ահա ը Աթիգ Եէթմիշլէր տէն թէրճէմէ էտիլիլ օլտուգունտան պու Փարգլար Պայլ շալստա թապ էտիլիլ օլան Գարաբառ Աստուածաշունչուն քէնարընտա իւշարէթ էտիլիլ տիլ:

Ահա ը ճէտիտէ կէլիլսէք անըն գըմալարը պիրինճի ասը զարփընտա հաղըլմը օլուպ՝ պաղը գըթալարն մուհարրիլի վէ թարիի ի թահրիլի նամալլիմ իսէ տէ, էքսէրինինքի մալլիմ տիլ: Տէօրթ Ինճիլլէրտէն Մարկոսունքի էն էվվէլ հաղըլմը օլուպ՝ Մատթէոս վէ Ղուկաս նիշէ սըրալարտա Մարկոսունքինէ փէք միւշապիւհ տիլլէր: Յուլհաննէյիլին Ինճիլլի էն սօնրա հաղըլմը օլուպ՝ անտէ չօղճա տիկէր ինճիլլէրտէ զիքը օլունմայան վազալար թաքիֆ էտիլիլ: Ահա ը ճէտիտէն տիկէր գըթալարը Բէսուլլար թարաֆընտան քիլիսէլէրէ հապաղը Փէրտլէրէ հաղըլմը օլան մէթթուպլար տըր: Պու բիսալէլէրի տիկէրլէր տէ օգուսուն տէյու պիրիպիլլէրինէ կէօնտէրիլլէր իտի: (Կոդ. 4, 16): Հաթթա անլէրէ Ահա ը Աթիգէ

վէրիլէն էհէմմիլէթ կիպի էհէմմիլէթ վէրիլ մէսի տէ թապսիյէ օլունուր իտի: (2. Պետ. 3, 15-16):

Պիրինճի ասըն սօնուտա վէ իքինճի աւըրտա պաղը սաթիլէ ինճիլլէր վէ բիսալէլէր հաղըլմը օլուպ՝ պունալը հերետիկոսլար պիր թագըմ գէլմիլէթլէրին թասաղը իշին գուլասնըյօրլար իտի: Պու սէպէպտէն քիլիսէլէր պու սաթիլէլէրի հագիգիլէրտէն թէֆրիգ էթմէյէ մէճպուր պուլունտուլար: Պու միւնասէպէթլէ Ահա ը ճէտիտէն շիմտիքի գըթալարնն մէվ սուգիլէթի ումում քիլիսէլէր թարաֆընտան գարալաշտըրլտը: Վէ անլէր տաիլ Ահա ը Աթիգ իլէ պէրապէր քիլիսէլէրտէ մուգատտէս քիթապլար մագամընտա գըրաաթ էտիլիլ իտի: Ահա ը ճէտիտտէ Բիթապ ը Մուգատտէս հաթիօտ իլհամ ը իլահ թապիլիլլէր էտիլլը Ահա ը Աթիգ իմա էտիլիլ իտի իսէ տէ՝ իւք աւըրտան սօնրա մէղքիլ թապիլլէր էսքի վէ Եէնի Ահալար իշին գուլանըլտը:

Ահա ը Աթիգ վէ Ահա ը ճէտիտտէն իպարէթ օլան պու Բիլթիլալ ի Մուգատտէսէ քէնտի պաշընա պիր քիթապլէթ թէշքիլ էթաիլի հալտա պիթթապիլ շու սիւալ Փիքրէ վարիտ օլուր քի Աճէպա՝ պու քիթապլար մէճմուլնն մէրքէղի թէսալվուրոն նէ՝ տիլ:

Պու սիւալա «Անըն իլհամ ը իլահ Օլմադ իտտիասը տըր», տէյու ճէվալ վէրիլիլ: Պու քիթապլին մուհարրիլլէրինտէն նիշէսի քէնտիլլէրին թահրիլ էթտիլլէրի քիլամալը վէ թէպիլ էթտիլլէրի հագիգաթլարը Ալլահ թարաֆընտան գապուլ էթմիլ օլտուգարըն իտտիա էթմիլլէր տիլ: Վէ պու կիւն Եէհուտիլլէր Ահա ը Աթիգի վէ Բրիստոսնլար Ահա ը Աթիգ իլէ պէրապէր Ահա ը ճէտիտի պէօյլէ միւլհէմ սայտըլարը իշին անլէրէ Բիլթիլալ ի Մուգատտէսէ թէսմիլլէր էտիլլէր: Պէօյլէճէ պու քիթապլարն մէրքէղի թէսալվուրը իլիսալ տըր:

Վէ լաքին իլիսալ տէմէթլէ նէ՝ անլայաճաղը:

Իլհամ տինտէ էսաթի պիր թէսալվուր օլուպ մանասը Ալլահն ատէմէ սէօյլէմէսի վէ ատէմին օլ սէօյլէնիլլէնի գապուլ էթմէսի տիլ: «Ալլահ գէման ը գատիմտէ նիշէ գըթալար վէ նիլէ թարգլարտա փէյլամպէրլէր վասըթասըլա էճտատա սէօյլէմիլ տիլ»: (Իպր. 1.1): Պունտան Ալլահն մագսէտի ատէմէ պիր քիթապ վէրմէք տէյիլ, իլլա անա Բէնտիսիմի վէ Բէնտի իրատէթիմի քէշֆ ու պէյան էթմէք տիլ:

Տին ատէմին մէվճուտիլէթ գաթտէլլէրի ա-

բաժանուր տէյիլ, պիւննէֆս Ալլահը արամասը տըր: Ատէմ պու կէնիշ ճիհանտա եալընըղըզ հիսս էաէր վէ քէնտիսինէ նիշէ ճիհէթլէրճէ եա- գըն օլան պիր հուզուրը, պիր գաթըն հուզու- րընը հիսս էաէրէք Անը վէ Անըն իրատէթլինի պիւմէք իսթէր: Ալլահ տա ատէմէ սէօյլէմէք վէ քէնտի քէնտիսինի անա իզհար էթմէք իս- թէր: Պու սէօյլէմէսի իլիամ տըր: Պազըլար Ալլահըն սէսասընը գօլայ իշիտիլէր վէ անը էյի անլարլար: Պուշլար իշիթտիլէրինի վէ կէօրտիլէրինի գօնշուլարընա սէօյլէրլէր քի անլէր աէ քէնտիլէր կիպի Ալլահըն սէսինի ի- շիթտիլէր վէ Անը բուհ կէօղլէրիլէ կէօրտիլէ- րինի գալէմէ ալըրլար վէ պուշուտան Բիթապ մէյտանա կէլիր: Վէ պու իլհամլարտան վէ ան- լէրին գուշուտաթը օլան քիթապլարտան մազ- սէտ ատէմլէրին Ալլահըն միւրատ էթտիլի սու- րէթտէ ատէմլէր օլմալարը տըր: Պուշը Պօղոս Առաքեալ չու եօլտա իֆատէ էտիյօր, «Պիւթիւն քիթապ իլհամ ը իլհահի օլուպ» թալիմ վէ թա- ղիր վէ իսլահ իշիւն վէ սալահ խուսուսընտա օ- լան թէտիպ իշիւն Փաիտէլի տիր: Թա քի Ալ- լահ ատէմի քեամիլ վէ հէր էյի շէյ իշիւն հա- ղըրլանմըլ պուշուտա:» (2 Տիմ. 3. 16, 17):

Ալլահ հէր ասրտա վէ հէր դավմ արտըն- տա ատէմլէրէ սէօյլէր վէ անլէրի քեամիլ գըլ- մադ իշիւն անլէրէ քէնտիսինի քէշֆ վէ հազի- ղաթլարընը թէպլիղ էտէր, զիրա Ալլահ քէն- տիսի ճիւմլէ հազիղաթըն մէնպաը տըր, վէ տիւնեայա կէլէն հէր ատէմի թէնվիր էտէն նուր քէնտիսինի նիւպէան էտէր: (Յովհ. 1. 9): Պու սէպէպտէն Ալլահըն իլհամը պիր ասրա վէ պիր նէսլէ միւնհասըր տէյիլ տիր: Լաքին պիղ Բի- թապ ը Մուգատտէս իլհամ ը իլհահի տիր տէյօր իսէք պուշըն խուսուսի վէ տահա եիւքսէք պիր մանատա իլհամ ը իլհահի օլուշուղընը թէէքիտ էտէր իղ:

Իմտի նէ՞ տիր պու խուսուսի մանա:

Ա. Բիթապ ը Մուգատտէս իլհամը Բապիի տիր: Վազաա իլհամ Փաիդ իւթ թապիա պիր Փիլի տիր, չիւնքի Ալլահ խուսուսի պիր թա- րիդտէ ատէմէ հազիղաթ վէրիր: Լաքին պու Փաիդ իւթ թապիանըն տա թապիիսի վար, ղայր ի թապիիսի վար տըր: Պուրատա «Թա- պիի» թապիիսի իլհամըն անը վէրէնին վէ ա- լանըն թապիաթընա մուվաֆըզ օլմասը մանա- սընտա գուլլանըյօր ըզ: Իլհամը վէրէն Ալլահ օլուշըլը հալտա պու Փիլի Ալլահըն թապիաթընա Էանի ազլի վէ աիւլադի թապիաթընա մուվա-

Փըզ օլաճաղը մէմուլ տըր: Պիր քիմսէ դալ- ղըպ գօնշուսընըն դարըսընա կէօղ ալաըրըր վէ անը էլաէ էթմէք իշիւն Ալլահտան իլհամ ալ- ալըղընը իտտիա էտէրսէ պու պաթըլ տըր: Պիր չիւնկեան դարըսը պէշ օն փարա էլաէ էթմէք ի- չիւն ատէմլէրին պաիսթընա տայիր իլհամ ալ- տըղընը սէօյլէրսէ, պու տա պաթըլ տըր: Բի- թապ ը Մուգատտէս իլհամաթը պէօյլէ տէյիլ, իլլա հազիղաթէն «Թալիմ, թազիր վէ իսլահ ի- չիւն վէ սալահ խուսուսընտա օլան թէէտիպ ի- չիւն Փաիտէլի տիր, թա քի Ալլահ ատէմի քեա- միլ վէ հէր էյի իշ իշիւն հաղըրլանմըլ պուշու- նա:» (2 Տիմ. 3. 16, 17): Պէօյլէ պիր ղայէ Ալ- լահ տա Էազըլըր, ինսանա տա Էազըլըր: Բի- թապ ը Մուգատտէս իլհամը իլքինտէն սօնուտա դատար պու մանատա թապիի իլհամ օլուպ» ա- պէս վէ չօճուգճասընա ունսուրլարտան արի տիր: Բիթապ ը Մուգատտէստէ էն պէօյլէք սայրլան ղաթլարըն կիւնահլարը թազպիս է- տիլիր, վէ Փէրտլէրին վէ պիւթիւն ճիւն ի պէ- շէրին աիւլազընը թէրֆի էտէն էն պէօյլէք հա- ղիղաթ վէ գուտսիլէթ մէպտէլէրի թէլլին վէ թէյէիտ էտիլիր: Շէօյլէ քի Բիթապ ը Մու- գատտէս իլհամաթը Ալլահըն վէքմէսինէ լա- ղըզ վէ ինսանըն գապուլ էթմէսինի տէյէր օլան հազիղաթլար տըր:

Բ. Բիթապ ը Մուգատտէստէքի իլհամ փէք մագուլ տըր: Պու 1500 սէնէ ղարֆընտա «Նիշէ գըթալար վէ նիշէ թարղլարտա փէյլամպէրլէր վասըթասըլլա էճտատա» վէրիլէն իլհամըն ճիւմլէսի միւլէմիւլ պիր սիսթէմ թէշքիլ է- տիյօր: Պու սիսթէմին մէրքէզի Յիսուս Բրիս- տոս օլուշըլը հալտա թէտրիճէն թէրազըր է- տէն հազիղաթլար մէճմուր միւլէմիւլ պիր թէրթիլ վէ մանէվիճէ միւլէսսիր պիր գուլվէթ իզհար էտէր: Թէքվինին իլքինտէն Վահինին խիթամընտէք այնի Ալլահ վէ այնի մագսէտ ղահիր օլմագտա տըր: Պու ճիւմլէ փէյլամլար վէ իլհամլար այնի Ալլահտան նիւպէան էթմէք աէ տիր: Մուվսէսին Ալլահը պաշգա, Յիսուսըն- քի պաշգա տէյիլ, Եսայիյէ իլհամ վէրէն Ալլա- հըն թապիաթը Պօղոսա իլհամ վէրէնինքինտէն Փարզըլ տէյիլ տիր: Եէհուտիլէք պիր նէվ տին, Բրիստիանըլըզ պաշգա նէվ պիր տին տէյիլ տիր, ճիւմլէսի պիր տին տիր: Շէօյլէ քի Թէքվին 1. 1 իլէ Յովհ. 1. 1, այնի հազիղաթը իզհար է- տէր: Թէքվին 3. 8-11 տէքի մէնդարէ Դուկաս 15 տէքի մէնդարէնին նէվինտէն տիր: Եսայի 63. 9-րն Ալլահը Մատթէոս 23. 37 տէ միւնքէշիֆ օ- լան այնի Ալլահ տըր: Երիմ. 31. 33-34 տէքի

Ահառն Ալլահը, Բօմ. 8. 14-16 տաքի հայաթ մէպտէսի իլէ ալնի տիր:

Վէ պու իլհամաթաա կէօրիւլէն քէտէր-
քիւն անըն մագուլ օլտուղունը կէօթէրիւր: Ա-
տէմ թէրազզը էտէն պիր վարլըզ օլտուղու հալ
տա անըն Ալլահտան դապուլ էյլէտիյի հագի-
գաթլար տա թէտրիճի օլմուշ տըր: Թէֆլիճի
իւք պապլարընըն կէօթէրտիյի Ալլահ պիւթիւն
քեախնաթըն իսալիզի օլան Վահիտ Ալլահ օլուպ
ատէմի պիւթիւն քեախնաթտան թէֆրիզ էտէ-
րէք սուրէթ ուլլահտա իսալզ էյլէմիշ վէ լաքին
ատէմ պու իտէալա վաաըլ օլամատըղընտան
Ալլահ անա եարտըմ էթմէք իւզրէ թէնէզիւլ է-
տիպ՝ անը արամըշ տըր: Աքրահաւ իլհամըն-
տա ալնի Ալլահ ատէմին ալիլէ հայաթընա թէ-
մաս իլէ օլ հայաթը պիւթիւն պէշէրիյէթ հա-
յաթընըն թէմէլի մագամընտա թէրֆի էթմիշ
տիր: Մովսէս իլհամընտա Ալլահ միլլի հայա-
թա թէմաս էտէրէք պիր միլլէթի էսարէթտէն
խէլաս վէ միլլի հայաթընը իքմալ էթմէք իշիւն
Ալլահըն իտարէ վէ շէրիաթլարը լաղըմ իտիյի-
նի պէյան էթմիշ տիր: Դաւիթ իլհամընտա ա-
նըն մէլէքիւթիւնտէ պէշէրիյէթ արասընտա
թէէսիս օլունաճազ մէլէքիւթ ուլլահըն թէմէ-
լի դօնուլմուշ տըր: Նաալի իլհամընտա՝ Միլլի
հայաթըն, հաթթա ճիւմլէ միլլէթլէրին հա-
յաթընըն ախլազի մէպտէլէր եանի գուտսիյէթ
իւզէրինէ միւլէսէս օլտուղու թէէքիտ էտիւ-
միշ տիր: Նքեմիա իլհամընտա տինի հայաթ
ֆէրտլէրին սօղրուտան Ալլահ իլէ շախսի միւ-
լադաթտա պուլունմալարընա ըապթ էտիւմիշ
տիր: Յովնան իլհամընտա հագիզի տինին պիր
միլլէթէ միւնհաաըր օլմատըղը վէ Ալլահըն
ճիւմլէ միլլէթլէրին թէվպէ էտիպ՝ խէլաս օլ-
մալարընը իսթէտիյի կէօթէրիւմիշ տիր: Վէ
պու ճիւմլէ մէպտէլէր Քրիստոսըն զաթընտա
վէ հայաթընտա փէք միւլէմմէլ պիր սուրէթտէ
թէճէսսիւտ էյլէտի վէ Քրիստիան քիլիսէսի
պու իլհամաթը քէնտի հայաթընտա պիլֆիլի
կէօթէրմէյէ սալ էյլէմիշ վէ նիհայէթ Ալլա-
հըն մէլէքիւթիւնիւն զալիպ օլուպ՝ ճիւմլէյի
իսթիապ էտէճէյի թէէմին էտիւմիշ տիր:

Պիր տէ պու իլհամըն շումուլընա տիգզաթ
էտինիզ: Վադաա իլհամաթ ֆէրտլէրէ վէրիւ-
միշ տիր. լաքին սալթ ֆէրտ իշիւն տէյիլ տիր:
Օ՝ եիւքսէք վէ ումումի վէ ճիւնի պիր զայէյէ
սօղրու եանի մէլէքիւթ ուլլահա սօղրու թէրազ
զը էտիյօր: Պիւթիւն Քրիթապ ը Մուգատտէսին
փրօկրամընը եէքիւնէն դապզ էթմէյէ չալըշըր-
աազ կէօրէճէյիզ քի օ պիր թազըմ ֆէրտլէր ի-

շիւն եախօտ պիր միւնթէիապ նէսլ իշիւն տէյիլ
իլլա պիւթիւն պէշէրիյէթ իշիւն գուրուլմուշ
Ալլահ փրօկրամը տըր:

Վէ իշթէ իլհամաթըն պու մագուլ սիսթէ-
մի պու 1500 սէնէլիք միւտտէթ զարֆընտա էօյ-
լէ աճայիպ պիր սուրէթտէ քէսալ ի ինպիսաթ
էյլէմիշ տիր քի պու կիւն Քրիթապ ը Մուգատ-
տէն ճիւմլէ ճէլալ վէ հիւնիլլէ տիկէր տինիշ-
րին միւլէճէմ ատտ էթտիլէրի քիթապլարըն
մաֆէվզինտէ տուրուր, վէ անլէրտէ տախի նի-
չէ կիւլէլ հագիգաթլար պուլունմասընա ըազ-
մէն էֆէնտիլիզին պուլուրտուղու կիպի՝

«Ուլլաա Եէհուտիլէրտէն տիր»:

Մազի Քրիստոսա պազար վէ Միւսթազպէլ
Քրիստոսա միւնթաղըր տըր:

Գ. Քրիթապ ը Մուգատտէստէքի իլհամ մա-
քինալի տէյիլ հայաթի տիր: Մուհամմէտին
իտտիաալ շու իտի քի քէնտիսի օգուճազ եազ-
մազ պիլմէտիյի հալտէ կէօթտէ եաղըլալ՝ ձէպ-
րաիլ մէլէք եէտիլլէ քէնտիսի նազիլ օլան ա-
յէթլէրի քէնտիսի օգուլուպ՝ իւմմէթինէ թէպ-
լիլ էթմիշ վէ պու այէթլէրին մէճմուր Գու-
րանը թէշքիլ էթմիշ տիր: Ճօզէֆ Սմիլթհ իտ-
տիա էյլէտի քի քէնտիսի նամալիւմ լիսանտա
նաղըլմըշ պիր թազըմ լէվհալար պուլմուշ օ-
լուպ, կէօղիւնէ պիր կէօղիւք գօյունճա օլ լէվ-
հալարտաքի եաղըլարըն հէմ օգուլապիլմիշ, հէմ
թէշճէմէ էտէպիլմիշ տիր: Պուլար մաքինալի
իլհամլար տըր:

Պազը Քրիստիանլար Քրիթապ ը Մուգատ-
տէն իլհամաթընըն տա պու նէվ մաքինալի
պիր թարիգտէ թէպլիլ էտիլմիշ օլտըղընը իտ-
տիա էտիյօրլար, կէօյա Բուհ ուլ Գուտա պու
քիթապըն մուհարրիլէրինի պիր դալէմ կիպի
քէնտի էլինտէ գուլլանըպ՝ պու քիթապը մաքի-
նալի պիր սուրէթտէ եազտըրմըշ. վէ Բուհ
Ուլլահըն իսթա էթմէսի իմքեանսըղ օլտըղըն-
տան պու քիթապ տախի իսթատան մասուն
տըր տէյու ինանըրլար: Պունտան մատա անըն
տէրունինտէ ատէմին բուհանի խէլասընա ալա-
գատար օլմալըպ՝ անճազ Ալլահա մալիւմ օլան
պիր չօզ հիքմէթամիզ քէլամլար տախի մահ-
ֆուլ տըր տէյու իտտիա էտէրլէր: Նազընտա
օգուտուղումուղ իքի քիթապլարտա մուհար-
րիլէր իտտիա էտիյօրլար քի նեւտոնըն ինճի-
զապ գախտէսի, թէլսիզ թէլէկրաֆ, ըտիյօ, օ-
թօմօպիլ, հարպտա գուլլանըլան զէհրլի կազ-
լար վէ սալի Նիչէ իլմի քէշֆիյաթ պունտան
3-4 պին սէնէ էվլէլ Քրիթապ ը Մուգատտէս
մուհարրիլէրինէ իլհամ էտիլմիշլէր իմիշ: Պու

Ֆիբրէ կէօրէ քիթապտա եաղըլան հէր շէյ սա-
հիւ օլտըգտան մատա, հարֆիյէն տէ սահիւ
տիր: Պու եօլտա տիւշիւնէնէր Բիթապ Ը Մու-
ղատտէսի Գուրան վէ Մօրմօն քիթապը տէրէ-
քէսինէ էնտիրտիքտէն մատա քէնտի քէնտիւ-
րինի տէ պիւհիսապ միւշքիւթըն իշինէ տիւ-
շիւրիւյօրլար: Պէօլլէլէր Բիթապըն եանըմա-
տըղընը աւ իլք ձեռագիրլէրէ աթֆ կաիյօր-
լար, հալ շու քի էկէր Բուհ Ուլլահ ատէմլէրէ
ասընամէյի եաղմագ իշիւն եանըմաղըղ վէրտի
իսէ, պիթթապի պուշուս տէհրլէր զարֆընտա
եանըմաղ պիր սուրէթտէ հըֆղ կտիւմէսինի տէ
թէէմին էտէճէք տիր: Անըն նուսիւէլէրինի ա-
լան քեաթիպլէր, մաթպատա անը տիղէնլէր,
անը ֆարգըլը լիսանլարա թէրճէմէ էտէնլէր վէ
թապ էտէնլէր հէփ խաթատան մասուն օլմագ
կէրէք տիրլէր: Հալ շու քի պու կիւն մէվճուտ
օլան էն էսքի նուսիւէլէրտէ, վէ թէրճէմէլէր-
տէ պիր չօք իրիթիւաֆլար մէվճուտ տըր: Պու
իշլէրտէ գուլլանըլան ինսանլարըն մահտուտի-
յէթինի հիսապա ալըրսագ պու իրիթիւաֆլար
փէք մագուլ վէ թապիի տիր: Լաքին հարֆիյէն
եանըմաղըղ մէպտէսինի ալըր իսէք, պու՝
թէֆսիր կէօթիւրմէղ պիր թէնագուղ տըր: Բէ-
ղալիք պու քիթապը հարֆիյէն անլայաճագ ի-
սէք, պիր եէրտէ պիրի Ալլահը կէօրտիւմ, է-
թէքլէրի վար ըտը տէյօր, տիկէր պիրի Ալլա-
հը քիմսէ կէօրմէմիշ վէ կէօրմէմէղ տէյօր: Պիր
եէրտէ Ալլահ սէմատա պիր թախթտա օթուր-
մուշ վէ եէր անըն պասամաղը իտի տէյօր, պաշ-
պ եէրտէ Ալլահ բուհ տըր տէնիլիյօր, հէփ պու
ֆարգըլարը իթիւաֆ էթտիրմէք լաղըմ կէլիր:
Տիկէր միւշքիւ շու տըր քի պու քիթապլարը
եաղանլար ինսան օլտուղլարը հալտա՝ պաղէն
շէյլէրի ունուտա պիլիլիլէր: Մէս. Ատատ. 25.
Գտա իօլէնլէր 24,000 նէֆէր իտի տէնիլիյօր,
1 Կորն. 10. 8տէ պու սայը 23,000 գօնուլմուշ
տըր: Բապըմըղըն խաշը իւղէրինէ աուըլան
եաֆթանըն սէօղլէրի տէօրթ ինճիլլէրտէ տէ
ֆարգըլը գօնուլմուշ տըր: Բէղալիք Յիսուսըն
վաֆթիղինտէ սէմատան կէլէն սէտանըն սէօղ-
լէրի ճիւմլէ ինճիլլէրտէ ալնի տէյիլ տիր: Վէ
օն թէնպիւհիլէրին սէօղլէրի խուր. 20տէ վէ Թէս-
նիլէ Ծտէ պիրիպիրլէրինտէն ֆարգըլ տըր: Պու
կիպի միսալլար Բիթապ Ը Մուղատտէսի հար-
ֆիլէն ալմագլա տէյիլ, իլլա բուհուշը, մանա-
սընը ալմագլա թէֆսիր օլուշուր:

Բիթապ Ը Մուղատտէս իւհամը մաքինալի
սուրէթտէ վէրիւմիշ տէյիլ վէ քիթապ քէնտի-
սի մաքինալի սուրէթտէ եաղըլմը տէյիլ տիր:

Իլլա իւհամ ալանլարըն վէ էթրաֆլարընտա
պուլուշանլարըն հայաթընա ալագատար օլա-
րագ՝ Ալլահ սէօլլէմիշ, վէ ատէմլէր օլ իւհամը
քէնտի գապիլիյէթլէրինէ կէօրէ գապուլ էթմիշ
լէր տիր, զիւրա իւհամ գապուլ էտէն «Իմանընըն
միգտարընա կէօրէ» գապուլ էտէր: (Բօմ. 12.
6): Մուլսէս քէնտի միլլէթտաշլարընըն չէքտի-
յի իշքէնճէլէրտէն միւթէէսսիր իտի, վէ չէօլ-
տէ շու էսարէթտէն եէնի գուրթուլմուշ զարֆ
պիր էհալիլի իրշատ էտիյօր իտի: Իմտի Մուլ-
սէսին վէրտիյի շէրիաթլարըն նիշէսի օլ ասրա
եաղըլան նիղամլար իտի: Դաւիթ չօք գարը ա-
լան պիր գալմ արասընտա եաշայան վէ հարպ
սըրասընտա տիւշմէնլէր իւղէրինէ գուլմ իշլէթ
մէքտէ պիր անլաղի գուսուր կէօրմէյէն պիր
մէտէնիլէթտէ եաշայօր իտի: Իմտի անըն հա-
յաթընտա պաղը զարիպ հալլար մէս. 1 Միւլ.
18. 20-27, վէ սաիրէ, վէ պաղը Մէգմուրլար-
տա տիւշմէնլէրի ալէյհիտէ սէօլլէնիլէն պէտ-
տուալար անըն ասընըն ատապ ու ալապ ու-
սուլլարըլա թէֆսիր օլուշուր: Առաքեալլարըն
Բրիստոս իլէ օլան ալագասընը միւթալէա է-
տէրսէք կէօրիւյօրըղ քի Բրիստոս քէնտի Ֆիբր-
լէրինի շալիլիլիլէրինէ մաքինալի սուրէթլէ
տէյիլ՝ իլլա հայաթի թարիգտէ թէլլէն էյլէ-
տի: Անըն եանընտա 3½ սէնէ թալիմ ալտըգ-
տան սօնրա եինէ Բրիստոսը ճիւմանի վէ սիյա-
սի պիր մէլիք թանըմագտան վաղ կէշմէտիլէր
(Ամալ 1. 6): Վէ թայիֆէտէն տէօնէնլէրին Եէ-
հուտի օլմայարագ Բրիստիան օլապիլէճէլէ-
րինի էվլէլ կէօրմէմէտիլէր: (Ամալ 15. 1): Թա-
պիլի պու իւհամ գապուլ էտէն զաթլար ատէմ-
լէր իտիլէր, թէրպիլիլէրի, լիսանլարը, թէ-
սալվուրլարը քէնտի հայաթլարընըն էսասի
զըմալարընը թէշքիլ էտիյօր իտի: Պու մանէվի
սէլմայէլէրի իլէ իւհամաթ գապուլ էթտիլէր:
Պու եէնի հայաթ քէնտիլէր իշիւն մաքինալի
պիր թէպէտտիւլ տէյիլ, իլլա քէնտի շախալա-
րընտա հագիղի վէ հայաթի պիր թէճրիւպէ ի-
տի: Բիթապ Ը Մուղատտէս միւթալէասընտա
պու նօգթալը տէրիաթըր էթմէք վաճիպ տիր:

Իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի կէրէք փէյ-
ղամպէրլէր քէնտիլէր, կէրէք Բապըմըղ Յի-
սուս Բրիստոս վէ բէսուլլար Բիթապ Ը Մու-
ղատտէստէ իքի մուհիմ ունսուրլար թանը-
տըլար, պիրի թէպտիլ օլմայան իլահի ունսուր,
տիկէրի թէպէտտիլէ մարուղ օլան ինսանի ուն-
սուր: Պուըն էֆէնտիմիղ Տաղտաքի Վաղընտա
կիւղէլ իյղահ էյլէտի: «Պէն շէրիաթը եա փէյ-
ղամպէրլէրի իպթալ էթմէք իշիւն կէլտիմ զանն

էթմէյինիդ. անլէրի իպթալ իշխան տէյիլ, ան-
ճազ իթմամ իշխան կէլտիմ: Զիրա հազիզաթէն
սիլկէ տէրիմ քի եէր իլէ կէօք զաիլ օլմատուզ-
ճա, չէրիաթըն ճիւմլէսի իթմամ օլունճայա-
տէյին անտէն պիր հարֆ եա պիր նօզթա զաիլ
օլմայաճազ տըր:» (Մատթ. 5. 17-18): Պունը
տէտիքտէն սօնրա եինէ տէտի, «էսքի զէման
ատէմլէրինէ ... տէնիլտիլինի իշիթտինիդ:
Ֆազաթ պէն սիլկէ տէրիմ քի...»: (Մատթ. 5.
21-48): Քէզալիք օգու, Եսայի 1. 11-17: Միւլ.
15. 22: Երեմ. 31, 34: Մարկ. 10. 2-9: Իպր.
8. 13: Վէ սաիրէ:

Իմտի Գիթապ ը Մուգատտէստէքի պու իքի
ուսուսուրարը թէֆրիզ էտէպիլիքսէք անըն ուլ-
վիյէթինի տաճա պէրրազ կէօրէպիլիք իդ:

Գ. Գիթապ ը Մուգատտէստէքի իւհամը Աիւ-
էոսիք տիր. օլ իւհամ սալթ իտէարտա մագուլ
վէ միւքէմմէլ տէյիլ, իլլա իճրաաթտա տախի
միւքէստիր վէ միւլէստէր տիր: Եէհուտի պա-
սիրէրինին իրպարաթ վէ քէլամլարը քէնտի
մահաուտիյէթլէրինէ վէ ինսանի գուսուրլարը-
նա րազմէն պէշէրիյէթ հայաթընը պէլլի պիր
սուրէթտէ եիւքսէլտէն պիր գուլվիլթ օլմուլ
տըր: Արրահամըն, Յակոբըն, Դաւիթին պէլլի
գուսուրլարընա րազմէն Մովսէսին չէրիաթլա-
րընտաքի չօգսանլարա րազմէն, Մէզամիրտէ
տիւլմէնլէր ալէյհինտէ օգուսուլան պէտուուա-
լարա րազմէն Ահտ ը Աթիլին թէէսիրի թահ-
թընտա եաչայան Իսրայէլ միլլէթի տիւնեա մէ-
տէնիյէթիտէ փէք ալիմ վէ խալրը խըտմէթ-
լէր կէօրմիւլ տիր: Պու քիթապըն իւհամաթըն-
տան իւհամ գապուլ էտէն նէճիպ սիրէթլէր, րու-
հանիյաթա տաիր պէօյիւք իտէալլար եափան
պիւլէնտ պասիրլէր, պէշէրիյէթին կէշիրտիլի
զարանլըք տէհրլէր վէ տէվրէլէրտէ տինտար-
լըք վէ Ֆազիլէթ մէշալէսինի եիւքսէք թութան
զահրիմանլար նէ՛ գատար չօք տըր:

Ահտ ը ճէտիտ իւհամաթընըն պէշէրիյէթի
հիւսն ի խըտմէթինի քի՞մ թատատ էտէպիլիք:
Պօղոս, Պետրոս, Յովհաննէս վէ բէֆիզլէրինին
Գրիստոստան ալտըզլարը իւհամ իլէ եաղտըզ-
լարը 5-10 փարչա գըսա մէքթուլլարը պէշէ-
րիյէթին տիրի վէ ախլադի հայաթընտա նէ միւ
ճիլէլէր իճրա էյլէտիլէր: Վէ կէրէք Ահտ ը Ա-
թիլին, կէրէք Ահտ ը ճէտիտին իւհամաթ մէք-
քէզի օլան Գրիստոսըն հայաթընտա վէ քէլամ-
լարընտա չէօլէփաշ օլան իւհան նուր իսէ տէհր-
լէրտէն պէրու Ֆէրտլէրի խէլաս էթմիւլ, միւլ-
լէթլէրի թէրֆի էթմիւլ, ճիհան մէտէնիյէթինէ
կիւլէլ ճիհէթ վէրմիւլ, վէ հալա պու կիւն տիւն

եանըն թօլի վէ թիւֆէնքլէրլէ հալլ էտէմէտի-
յի ճիհանըն սուլհ ու ասայիւլ մէսլէսինին թէս-
վիլէսի իշխան կէօղլէր Յիսուսա տէօնիւյօր, վէ
Անըն կէօսթէրտիլի թարիզտէն պաշքա եօլ պու
լունմատըղը հէր թարաֆտան թազրիր էտիլ-
մէքտէ տիր:

Իմտի տիկէր տին միւքստիլլէրինին տախի
պաղը իւհան հազիզաթլար կէօրմիւլ օլմասընըն
գապուլ էթմէքլէ պէրապէր, պու Գիթապ ը
Մուգատտէս իւհամընըն կէրէք էվսաֆընըն
եիւքսէլլիլի, կէրէք թէէսիրաթընըն վիւսա-
թընճա կէօսթէրտիլի գուլվէթ վէ նուֆուլ ճի-
հէթիլլէ տիկէր ճիւմլէ տինլէրին իւհամաթընա
ըիւճահանիյէթի թէպէյիլին էտէր: Մուհամմէտ
իւհամը կիթտիլի եէրլէրտէ թէսիլի էթտիլի
միլլէթլէրի Արապ մէտէնիյէթինին զինճիրլէրի
իլէ պաղլամըլ վէ պու կիւնէ գատար տիւնեայը
գըթալլար իլէ գանա պօյամըլ տըր: Պուտա
իւհամաթը պիւթիւն շարգի Ասիայը պիր րու-
հանի ուլուլուլուլա տիւլլարմիւլ տիր: Գի-
թապ ը Մուգատտէս իւհամաթը իսէ տիւնեայը
իհեա էթմէքտէ օլմուլ տըր: Շէօյլէ քի պիւ-
թիւն Գրիստիյան ալէմի հազք իւլըրէ պէօյիւք
րէսուլ իլէ պէրապէր տէյէպիլիք քի, «Պիւթիւն
Գիթապ իւհամ ը իւհան օլուլ թալիմ, թալիլ,
վէ իսլահ իշխան վէ սալահ խուսուսուստա օլան
թէէտիլ իշխան Ֆաիտէլի տիր, թա քի Ալլահ ա-
տէմի քեամիլ վէ հէր էյի իշխան հաղըրան-
մըլ պուլունա:»

Իմտի պու միւթալալարըմըղտան շու նէ-
թիճլէր թապիլ տիր:

1. Անը քահգիր էթմէյիլիմ: Պու կիւն նի-
չէլէր Ահտ ը Աթիլիտէ կէօրիւլէն էտնա տէրէճի
տէ մէտէնիյէթ ալամէթլէրինտէն միւթէէստիր
օլարազ պիւթիւն Գիթապ ը Մուգատտէսի էսքի
վէ քէօհնէ պիր էսէր մագամընտա թահգիր է-
տէրլէր: Մուհարէպէլէրտէ կէօսթէրլէն վահ-
չի հալլէրի, Արրահամ, Յակոբ, Դաւիթ կիլի
պէլլի զաթլարըն էօմրլէրինտէ կէօրիւլէն վէ
չիմտիքի մէտէնիյէթ վէ թալիմ ու թէրպիյէ ու-
սուլլարընա ուլմայան վազըլարը, մէզմուլ-
լարտա տիւլմէնլէր ալէյհինտէ օգուսուլան պէտ
սուալարը վէ հէր պիրի 24 սաաթտան իպարէթ
օլան ալթը կիւնլիւք խիլաթ թարիֆինի, լի-
ստնլարըն գարըճապը հիքեպէսինի վէ սաիրէ-
յի կէօրիւլ պիւթիւն քիթապը օգուսուլըն տէյ
մէլ պիր հսէր կիլի թահգիր վէ բէտտ էտիյօր-
լար: Պու սօղըրու տէյիլ տիր: Սէնին վալիտէն
էնին չօճուլլուլունուն վազըլարընըն վէ սէ-
նին չօճուլլուն սէօյլէտիլին վէ եափտըղըն շէյ-

լէրին պիր տէվամի գայտընը վէ միւղախանէ-
սինի եամիւրջ օլսա իտի, պու կիւն սէն օլ չօ-
ճուգլուգտա չըգտըղըն րէսմլէրի, եամիտըղըն
վէ գուլլանտըղըն օյունճագլարը, սէօյլէտիլին
ապլը սէօղլէրի, թահգիր մի՞ էտէճէք իտին,
եօգսա անլէրոէ սէնին բուհունըն նէմա պուլ-
մասընըն թարղընը կէօրէրէք անլէրի թագտիր
մի՞ էտէճէք իտին:

Ահա ը ԱԱթիգէ պէօյլէ պագընը: Օ՝ չօ-
ճուգլուգ վագթընըն իլհամաթընըն գայալ
տըր: Անտէ չօճուգճասընա շէյլէր վար, լաքին
անտէ պէօյլէք հիքմէթ տէ վար: Ահա է ճէտիտ
իլհամաթընըն թէմէլի օրատա գօնուլույօր ի-
տի:

2. Անը իհիւլ էքմէյէլիմ: Գուլլանալըմ:
Պու կիւն հալա Ահա ը Աթիգէ քիթապլարընտա
պիլէ իլհամ ալաճաղըմը չօք շէյլէր վար տըր:
Աքրահամըն, Յակոբըն, Մովսէսին, Դաւիթին,
Եսայինին, Երեմիանըն, Ամբակումուն, վէ սա-
իր հեքրալարըն հայաթընտան, գուսուրլարընա
րաղմէն, պիղ պու կիւնքի հայաթլարըմըղա
իլհամլար ալապիլըր իլ, Մէղամիր իսէ պու
կիւնքի հայաթըմըղըն էն նապիք թէլլէրինէ տօ
գունուպ տա բուհարըմըղը հուղուր ը իլհի-
յէ եիւքսէլտէն քէլամլարալ տօլու տըր: Ահա
ը ճէտիտ իսէ Բրիստոսըն հայաթ վէ իւրտմէ-
թինի վէ Բրիստոսըն բուհունուն պիղտէ էլան
Փաիլ օլան պիր գուվլէթ օլաղընը պիղէ իս-
պաթ էտէրէք, հէր Փէրտին հագիլի խէլասընը
վէ հէր ասրտա ճինս ի պէշէրին քէմալընը թէէ-
մին էտէր:

Բիւթիւպ ը Մուգատտէսէյի հիւրմէթլէ օ-
ղույան Փէրտլէրին հայաթընտա կէօրիւլէն բու-
հանի գուվլէթ վէ անը իսթիմալ էտէն գալմ-
լարըն հայաթընտա դահիր օլան մանէվի ուլ-
վիյէթ պու քիթապըն էլան տիրի պիր գուվլէթ
օլաղընը իսպաթ էտէր: Իմտի անը իհմալ
էթմէյիպ օղուլալըմ:

3. Անըն հարփընա էսիր օլմայըպ, բուհու-
նա նուփուգ էտէլիմ: Ատէմլէր Բիթապ ը Մու-
գատտէսէ հիւրմէթ էտէլիմ տէր իքէն, նիչէ
տէֆա հարփընա եամիւրջ գալըյըլար, վէ
«Հարփ էօլտիւրիւր, ամմա բուհ իհեա էտէր»
օլաղընը ունուտուլարը: Պու հարֆա եա-
միւրջապ եիւղիւնտէն արամըլտա նէ չօք միւ-
ճատէլէլէր, նէ չօք ատալէթլէր վէ Փըրգալար
մէյտանա կէլիյօր: Բիլիսէտէ կարգ տալալա-
լը, վաֆթիլ Փըրգալարը, հաղորդութիւն վէ
պատարագ մէսէլէլէրի, Շաբաթ վէ իքինճի գու-
հուր տալալարը, «պիրատէրիք» վէ «եէնի

էօմը» միւճատէլէլէրի, վէլհապը քիլիսէլէրին
իթթիհատ վէ մուհապպէթինի պօղան վէ Մէլէ-
քիւթ ուլլահըն թէրագընընա վէ տիւնեանըն
Բրիստոսա կէլմէսինէ մանի օլան պիր չօք իս-
թիլաֆլար պուստան եանի Բիթապ ը Մուգատ-
տէսին հարփընա եամիւրջ գալմատան նէլէթ
էաիյօր: Պունտան սագընալըմ: Բապըմըղըն
տէտիյինի խաթըմըլտա թութալըմ: «Իհեա է-
սէն բուհ տըր, թէն հիչ պիր Փայտէ էթմէլ:
Պէնիմ սիղէ սէօյլէտիլիմ սէօղլէր բուհ վէ հա-
յաթ տըր»: (Յովհ. 6. 63, 64):

4. Բիթապ ը Մուգատտէսի Գանուն քիթա-
պը տէյիլ, իլլա հայաթ քիթապը եամալըմ: Ա-
տէմլէր միւլհէմ քիթապլարը տալմի գանուն
քիթապլարը կիպի գուլլանմագ իսթէմիլլէր
տիր: Եէհուտիլէր պէօյլէ եամիւրջալար վէ հալա
եամիւրջալար, նիչէ Բրիստիանլար տալի պէօյ-
լէ եամիւրջտա տըրլար: Ալլահա մագպուլ օլ-
մագ վէ Անըն հիւնն ի թէվէճհիւհիւնն նաիլ օլ-
մագ իչիւն նէ շէյլէրի եամիւրջալը, նէ շէյլէրի
եամիւրջալը, վէ եամիւրջալը շէյլէրի նա
սըլ եամիւրջալը, ատէմլէր պունը պիլմէք իս-
թէլլէր: Չօճուգլար մէքթէպէ կիթաթիլէրին-
տէ մուլլիմլէրի անլէրէ պաղը գանունլար վէ-
րիլէր, Փիլան սաաթտա մէքթէպէ կէլմէլի-
լէր, Փիլան սաաթտա տէրսիսնէյէ կէլմէլիլէր,
սալոնտա Փիլան նատարանտա օթուրմալըլար,
վէ սաիրէ: Չօճուգ իչիւն պու լաղըմ տըր: Լա-
քին օ տիվիւթասընը ալըպ՝ մէքթէպտէն չըգ-
տըրտան սօնրա էօյլէսի նիղամլարալ իչէմէլ:
Գէնտի աթվարը իչիւն քէնտիսի քէնտիսնէ նի-
ղամ օլմալը տըր: Հայաթըն նէմասընա չաթթ
պու տըր: Ատէմ քէնտի քէնտիսինի իտաթէյէ
մուգթէտիր օլմագ կէրէք տիր: Ատէմլէր տինի
հայաթճա տալի պու մէպտէ իլէ իտարէ օլուն-
մագ կէրէք իքէն, պիր աղ թէնպէլմէ պուլունա-
րագ, քէնտիլէրէ աթվար գանունլարընը վէ-
րիլմէսինի արղու էտիպ՝ միւլհէմ քիթապլարը
էօյլէ գուլլանմագ իսթէլլէր: Պու տօղրու տէ-
յիլ տիր: Վէ Բիթապ ը Մուգատտէս իլհամը
պունը թէշվիք էթմէյիպ, միւլիլէրին քէնտի
քէնտիլէրինէ գաիտէ վէրմէլէրինի, եանի քէն-
տիլէրին Ալլահ իլէ տօղրուտան միւլաղաթ էթ-
մէլէրինի թալէպ էտէր: (Երեմ. 31. 31-34:
Յովհ. 16. 23-28: Բօմ. 8. 14: Դաղ. 4. 1-6,
վէ սաիրէ):

Վագատա Բիթապ ը Մուգատտէստէ Ալլահ
իլէ միւլաղաթ էթմիլ վէ անըն քէլամընը տին-
լէյիպ անը գօնչուլարընա թէպլիլ էթմիլ օլան
գաթլարըն քէլամլարը վար տըր: Պիղիմ իչի-

միլ, մաքրնալի սուրէթտէ օլ քէլամլարը թագ-
լիտ էթմէք տէյիլ, իլլա ալնի հազիգաթլարը
պիղիմ քէնտի կէօլլէրիմիլլէ կէօրիւպ, Ալլա-
հըն բուհունտան պիղ քէնտիմիլ օլ իլհամլարա
նաիլ օլարագ օլ նուրտա եաշամագ տըր: Պու
իսէ քէնտիմիլին Գրիստոսըն բուհունա մալիք
օլմամըղը, վէ քէմալը իհթիմամլէ օլ բուհուն
սէտասընը իշիթմէյէ թալիմ օլունմագըղըմըղը
թալէպ էտէր:

Իշթէ պիղէ վաճիպ օլան շէյ պու, եանի
Գրիթապը Մուգատտէսին հարֆընա եալիւճմա-
յըպ՝ անտէքի իլհամլարըն բուհունա վագըֆ օլ-
մագ վէ օլ հայաթ մէպտէլէրինի Ալլահըն բու-
հունուն տէլալէթիլլէ քէնտի բուհունմուգտա
հիսս էտիպ՝ քէնտի շախսի հայաթլարըմըղտա
թալպըղ էտէրէք Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ պի-
ղէ վէրիլէն իշլէրի իճրա էթմէք տիր:

Իմտի Գրիթապը Մուգատտէստէ օթօմօպիլ
եա րէյտիօ իխպարաթը կէօրմէք վէ Գրիստո-
սուն զուհուրու կիւնիւնիւն հիսապընը չըգար-
մագ սէվտասընտան վագ կէշիպ՝ Շարաթ վէ
վաֆթիլ գանունլարընը թահտիտ էթմէյէ վէ
ատէմլէրին նասըլ տուա էտիպ, նէ ագայիտէ ի-
նանաճալարընը թէնպիհ էթմէյէ չապալամագ
տան իսէ Գրիթապը Մուգատտէս իլհամլարընը
բուհունուն պիղէ տէ իհսան էթմէսինի Գրիստո-
սուն բուհունտան թալէպ էտէլիմ:

Պունուն իշիւն թէրք էտիլմիշ վէ թօղան-
մըջ օլան Գրիթապլարընըղը էլինիղէ ալըպ՝ ան-
տէ մահֆուղ օլան խաղինէլէրի քէշֆ էթմէյէ
սայ էտինիլ:

Յ. Գ. Գ.

«Հէր ԹԱՐԱՖՏԱՆ ԿԷՉԷՐԷՔ ԷՅԻԼԻՔ ԷՏԷՐ
ԻՏԻ»

Ամալ 10. 38:

Ծնունդ եօրթուսունըն մանասը նէ՞ տիր:

Յիսուս պիր քիթապ եաղըպ պիղէ պրագ-
մատը: Սիյասի եա պաշղա կէօնէ պիր փարթի
թէշքիլ էթմէտի: Բէսմի պիր փրօկրամ եաի-
մատը: Պիր ինգիլապ պաշընա կէշմէտի:

Օ՝ սաքին վէ բահաթ պիր սուրէթտէ Եէ-
հուտիա վէ Գալիլիա քէօյլէրինտէ տօլաշըպ,
ատէմլէրէ Ալլահ, հայաթ վէ վաղիֆէ հազըն-
տա սէօյլէտի: Մուհապպէթ վէ մաղֆիրէթի
եէնի պիր մանատա թալիմ էյլէտի: Օ՝ էհալի-
նին էտնա վէ մէթրուք սընֆը իլէ կնիպ գալը-
տըղը իշիւն թահգիր էտիլտի: Մէնֆուր իլլէթ-

լէրտէն թութուլմուշլարա վէ կիւնահեարլարա
իշթիրաքը հիսս կէօսթէրիպ, անլէրէ եարտմ
էյլէտի: Քէնալինին իսէ պաշընը տալալաճագ
պիր եէրի եօգ իտի: Արգասընա տիւշէնլէրէ
րիւթպէ եա մատտի շէրէֆ վատ էթմէտի, ան-
ճագ անլէրտէն խըտմէթ, Ֆէտաքեարլըգ թա-
լէպ էթտի, Եինէ տէ անըն պաշլատըղը իշ
տիւնեալը թէպտիլ էյլէտի: Օ «Հէր Թարաֆ-
տան կէշլէք էյիլիք էտէր իտի:»

Պու խուսուստա ատէմլէր աբասընտա էֆ-
րիար Փարգը եօգ տըր: Քիլիսէյէ կիտէնլէր վէ
կիթմէյէնլէր, Եէհուտի վէ թալիֆէ, Միւսլի-
ման վէ Պուտտալի, Գաթօլիք վէ Փրօթէսլման
Անըն գալպինին էյիլիլի վէ մագսէտինին փաք-
լըղընտա միւթթէֆիլ տիրլէր:

Պիր ատէմ նէ գատար տա էտնա վէ Ֆէնա
պիր մախլուգ օլտա, պիր տէֆա Յիսուսըն նագ-
լիյէթինի իշիթսէ, արթըղ անըն քէլամլարընը
հազիգաթընը ունուտամագ:

Անըն Ֆէլէթէսի հէր գալմ վէ լիսանտա օ-
լան ագայիտ վէ թանդիմաթա Փաիլ տիր: Շու
կէշէն 1930 սէնէլէր գարֆընտա նէ հիւքիւմէթ-
լէր վէ մէտէնիլէթլէր տէվրիլիպ՝ նապէտիտ օլ-
տու, ինսանլարըն գօյտուղլարը նիզամլար վէ
իհտաս էթտիլէրի մաքինալար բու ի գէմիւնտէ
պիհիսապ թէպէտտիւլաթ հասըլ էթտիլէր: Լա-
քին անըն պիղէ վէրտիլ տէրսլէր Գալիլիա
քէօյլիլէրինէ սէօյլէտիլ փագթլարտա օլտու-
ղու կիպի հալա փաք վէ պէրլագ տըրլար:

Վէ պու Ծնունդ միւնադէթիլլէ ատէմլէր
պիրպիրլէրինէ գալպլէրինի աշըպ քիւշիւք չօ-
ճուղլարա հէտիլլէր վէրէրէք, եօրղուն վալի-
տէլէրինէ իմտատ էտէրէք, պիթապ տիւշմիւշ
պիրատէրլէրինին եիւքլէրինի ճիւղի օլտուն
թալիֆիք էտէրէք Անըն «Գօնշունը քէնտին կի-
պի սէվէսին» էմրինի պաղը տէրէճէտէ իթմամ
էթմիշ օլույօրըլ:

Սէնէլէր միւրուր էթտիքճէ, բուհլարըմը-
ղը փասլանտըրան պէտպինլիք, թամա, հիսսիլ
մատտիյուշլըգ իւզէրինէ անըն մուհապպէթ
նուրու շէօլէ փաշ օլարագ տիւնեամըղը տահա
զիյատէ լաթիֆ գըլըյօր:

Պու կիւնտէ պու մուհապպէթ նուրունուն
տրամըղտա խուսուսի պիր սուրէթտէ վարալ-
մասըլա տըր քի, չու էնտիշլէր իշինտէ չա-
պալայան վէ ատէմ եալընըղ էքմէք իլէ եաշա-
մագ իտիլինի ունուտան տիւնեամըղ բուհանի
գըլմէթլէրտէն տօլայը միւթթալի օլուր: Պու
կիւնտէ ատէմլէր չօճուղլար կիպի սէխալէթ-
քեարանէ բուհ իլէ վէ մէսէրէթլէ քէնտիլէրին

նէճիպ հիսսիյաթլարընա մէյտան վէրիւլէր : Վէ պու եօլտա Անըն իղլէրի արտընճա կիթմիւլ օլուրլար, օլ քի «հէր թարաֆտան տօլաշարազ էյիլիք էտէր իտի» :

ՄԵԼԳԸՄ ՈՒ. ՊԻՆԿԵՅ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՎԵՐԻՄ

Վէրէմ էն էսքի վէ ումումի օլան պիր իւլիթ տիր քի տիւրլիւ իսմէր իլէ անըլըր իտի վէ Նօլէնլէրին տէօրթտէ պիրի պու սէպէպտէն իտի : 1880 թարիխինտէ Տօղթ. Գօխ ասըլ սէպէպտի պուրտու քի Գօխ պասիլասը թէսմիյէ օլունան ճըրմ տըր : Պու հէր վէրէմլիտէ պուլունտուղու կիպի օնուն իլէ պաշգալար տա աշըանըյօր :

Պու իլլէթ պաշըճա միւթէտիլ իգլիմլէրտէ պէօյիւք շէհրլէրտէ վէ Փագիրլէր արասընտա ճարի տիր քի մէտէնիյէթ իլլէրիլէտիքճէ շէհրլէր թէմիղլէնիպ՝ հըֆղը յըհէթ գաիտէլէրինէ ույտուրուրուղճա էքսիլիյօր :

Վէրէմ լուղէթի շիւ տէմէք տիր քի ճըրմլար վիճուտըն պիր նօգթասընա եէրլէշտիքտէ իլք տէֆա պիր շիւ եա թօմուրճազ հասըլ էտիյօր : Պու թօմուրճազ պիրազտան եուճաշալպ՝ փէյնիւր կիպի պիր հալ քէսպ էտիյօր, էնճամ ճիրահէթէ թէպտիլ օլուպ՝ ազըյօր : Ճըրմլար պիր թարաֆտան վիճուտըն քէրէսթէսինի իէյիպ՝ չիւրիւթմէքտէ իքէն՝ պիր նէվ ղէհիր հասըլ էտիյօրլար, օ գանտա ճէվէլան էտէրէք վիճուտը ղէհիրլէյօր : Հէր կիւն հէրարէթ վէ արգասընտան թէր կէլմէսի թապիլաթըն պու ղէհիրի չըղարմաղա օլան չապալայըլը տըր : Հէր կիւն չըղարըր, եինէ կէլիւր :

Վէրէմ պուլաշմազ իշիւն պիր գաշ եօլլար վար տըր : Ա. Թէվէրլիւ, փէտէր եա վալիտէտէն տօղրուտան միրաս ալմազ : Բ. Աշըանմազ, եանի տէրիտէ պուլունան պիր պէրէտէն ճըրմըն կիրիպ՝ աշըամասը : Գ. Ազ ճիյէրտէն թէնէֆֆիւս իլէ ալմազ :

Թէվէրլիւս իլէ օլմասը փէտէրտէն տօղրուտան ճըրմըն կէշտիյի իսպաթ օլունմամըլ տըր : Լաքին վէրէմէ միւլթէլա պիր վիճուտ տախի սյնի տէրէճէ թէհիլիքտէ տիր : Վալիտէնին գանընտան իսէ տօղրուտան միգրօպ կէշէպիլիյօր :

Աշըանմաղա կէլինտիքտէ չօղ տէֆա պօյնուն, գօլթուղըն, գասսըղըն վէ սաիր իէրլէրին պէյլլէրինին շիւպ ճիրահէթլէնմէսի վէ-

րէմ ճըրմլարը իլէ օլուր : Պունլարա էհալի լիսանընտա՝ ագարճա, սըրաճա, արապճա խընղըրիյէ վէ լաթինճէ սգրօֆիւլ թէսմիյէ օլունուր : Պունլար տօղրուտան տէրիտէ պիր հարատան աշըանմըլ տըրլար քի եօլտաքի պէյլլէր ճըրմլարը թութուպ քէնտիլէրի գուրպան օլուրլար : Պու կիպի պէյլլէրին շիւպ ճիրահէթլէնմէսի վիճուտը վէ գանը վէրէմ ճըրմլարընտան հըֆղ էթմէք տէմէք տիր :

Ազ ցիյէրտէ պաշամասը իսէ վէրէմլիլէրին պալղամը օրա պուրա աթըլարազ գուրույօր վէ ղէրրէ հալինտէ հալատա ճէրան էտէր իքէն՝ ազ ճիյէրէ կիրիպ՝ պօրուլարտան պիրինէ եէրլէշիյօր վէ ճիյէրտէ վէրէմի եանի էվլէլա եուճուրճաղլանմազ վէ սօնրատան չիւրիլիւպ ճիրահէթէ թահիլ օլմազ իշիլի մէյտանա կէթիլիյօր քի վէրէմ տէմէք իլէ ումունմէն էհալի պունու անլար :

Հալ պու քի օյնագլար (մաֆսալար, տիգ, պիլէք, թօփուք, վէ դայրի) շիւպ՝ ճիրահէթլէնիւր, պօյունտաքի գօլթուգտաքի գուրպտաքի պէյլլէր ճէրահէթլէնիւր, գարնտա, պէյնտէ, գարա ճիյէրտէ վէրէմ օլուր, քէմիլլէր չիւրիլիւպ՝ ալտտէվամ ճիրահէթ ազար, հէր հանկը աղըրսըլ վէ հէրարէթսիղ չըպան վէրէմ չըպանը տըր քի սօղուգ չըպան տէնիլիւր :

Վէրէմին ալամէթլէրի մահալինէ կէօրէ թէպտիլ օլուր, խաթրտա օլմալը տըր քի վէրէմ կէնճիլիյէ վէ թաղէ սիննէ ախա, եանի 15տէն 35 հաշընա գատար օլան պիր իլլէթ տիր, եինէ տէհէր չաղտա միւմքին տիր : Օյնագլարտա պիր աղըր իլէ պաշլազ վէ ուղուն վաթթ տէվամ էյլէր : Չօղ տէֆա «չըգըզ» տէյու գօրլատըրլար քի տահա մուղիլը տիր : Պիրազտան օյնագտա շիւ պաշլար վէ էյիւ էօնիւ ալընմաղ իսէ շիւ ճիրահէթէ թէպտիլ օլուպ՝ տէլինիւր ազար՝ մաֆսալ սաղաթ օլուր : Պէյլլէրտէ օլան շիւ վէ ճիրահէթլէնմէք տախի եալաշ եալաշ իլլէրի կիրիպ տէլինիւր ազար : Գարն վէրէմի տախի հալաշ պաշլար, խաֆիֆ աղըր, հէրարէթ վէ թէր օլուր : Ազ ճիյէրտէ վէրէմ ալամէթլէրի էփիյի մարուֆ տըր : Կէնճ էօքսիլըմէյէ պաշլար, ազալմլարը պիր հէրարէթ վէ արգասընտան թէր կէլիւր, պալղամ արթար, պաղէն պալղամ իլէ գան կէլիւր, խասթա իշթահընը դայպ էտիպ՝ զաիֆլէնմէյէ, սարարմաղա պաշլար : Կիթ կիրտէ էրիլիպ՝ ազար, պէօյլէ սէնէլէրճէ եաշայա պիրլիւ : Եա թապիլաթ իլլէթէ դալիպ կէլիպ՝ սաղալթմալը տըր, եօգսա իլլէթ օնա դալէպէ չալար :

Վէրէմին մէնի նասը միւսքին տիր: Եւ վէլա վէրէմտէն մուհաֆաղա իշխան վիճուտտա, գանտա պիր գուզվէթ վար տըր քի հայաթըն անխաշըմազ սըրըրլարընտան տըր: Չօգլարըմը խըլզէն վէրէմէ գարըր մուհաֆաղա օլմուշը, ինկիլիդէ իմմիւն լուղէթի գուլլանըլըր, տօղուշտան մուհաֆը: Պու սէպէպտէն տիր քի էն տիգղաթսըլ եէրտէ պիլէ վէրէմ փէք պէօ-յիւք խարապիլէթ իճրա էտէմէմիշ տիր: Սուսուսա շարգտա նէ գատուրլար վէրէմ հալինտէ կէպէրլէր վէ հէր թարաֆա թիւքիւրիւրլէր, գապլարընը ալըրմաղը պիլէ տիւշիւնէղլէր, եինէ տէ աշի չվտէքիլէր սալիմ գալըր: Պու մուհաֆիլէթի սիրոււմ իլէ ինսանլարտա հասըլ էթմէք իշխան չալըշըլըյօր, լաքին հալա մու-վաֆֆազ օլմամըշ տըր:

Էն միւլսսիր չարէ չէհըլէրին, սօգազլարըն, սուլարըն, օտալարըն թէմիլլիլինէ տիգղաթ, սիւտ, էթ վէ ճիւմլէ եէյէճէքլէրին մուհա-յէնէսի իլէ օլմագտա տըր: Նիւ Եօրք, Պօսթօն կիպի գալապալըզըր չէհըլէրտէ վէֆաթ էտէն-լէրին օնտա պիրի անճագ վէրէմտէն տիր, քի պու փէք պէօյիւք իսլահաթ տըր:

Վէրէմին թէտավիսինէ կէլինտիքտէ էհա-լի արասընտա ումուճէն օ թասաւվուր վար տըր քի վէրէմ չիֆա պուլմաղ պիր իլլէթ տիր: Պու ֆիքը եանլըշ տըր: Նիճէ քի վէրէմ սէպէ-պիւտէն աշըմըշ եարալար, պէյղլէրտէ, քէմիք լէրտէ վէ վիճուտըն պաշգա եէրլէրինտէ սաղա-լլըր, էօյլէ տէ ազ ճիյէր տախի սաղալապիլըր: Վէրէմին իլսճը եօզ տըր տէնիլըր: Պիր չօգ պաշգա խասթալըզլարըն տախի տօղրուտան ի-լսճը եօզ տըր: Լաքին չիմտիքի թէպապէթ ի-լսճըր իւզէրինէ տէյիլ՝ վիճուտըն գուզվէ ի հայաթիլէսինէ եախօտ սըհհէթ գաիտէ վէ գուզվէթլէրինէ միւրաճաթ էյլէր: Վէրէմ տախի հայաթ վէ սըհհէթ գուզվէթլէրի իլէ եէնիլըր, էյի զըտա, թէմիլ հալա վէ րահաթ, պու եօլտա չիֆա պուլանլար զայէթ չօգ տըր:

Իլլէթ մաֆասալարտա, պիլէք, տիրսէք, տիլ, թօփուզ կիպի օյնաղլարտա իսէ՝ տէրհալ օնլար ալըր իլէ սարըլըյ՝ հարաքէթտէն տուր էտիլըր: Նասըլ օլուպ տա հարաքէթսիլըլէք ճի-րահէթէ եիւզ թուլթմըշ օլան պիր մաֆասալը սա-ղալըյօր թէֆսիւրի գօլալ տէյիլ տիր, լաքին վագաա տըր:

Վէրէմին պաշատըղը եէրտէ հարաքէթ-սիլըլէք մէյտանէ կէթիր, չիֆա պուլույօր: Պու-նու մաֆասալարտա չօգ տէֆա թէճրիւպէ էթ-միլիլ տիր: Այնի էստա իւզէրինէ տիր քի պու

կիւն վէրէմ թէտավիսինտէ էն մուհիմ պիր թէրթիպ իլլէթ պաշալալան ազ ճիյէրի հարաքէթ սիլ գըլմագ տըր: Կէօթիւն օ թարաֆընտան իյնէ իլէ պիր տէլիք աշըլըյ՝ պիր մըգտար հա-վա իշէրիլէ իւֆլէնտիքտէ՝ Ազ ճիյէրին իւզէ-րինէ պասըպ օնու սիւնկէր կիպի աշըլըյ՝ էօր-թիլիւր հալտէն հարաքէթսիլ գաթը հալա կէ-թիրիլյօր: Պու եօլ իլէ թամ օյնաղլարտա ալըր գօնուլմուշ կիպի ազ ճիյէր հարաքէթսիլ օլու-յօր վէ սաղալըյօր:

Պիր կէնճ թանըյօրըմ քի տօգթօրլուզ տիպ լօմասը ալտըգտան սօնրա վէրէմէ թուլթուլուշ իտի: Աշըգ հալատա կէզէրէք կիճէ փէնճէրէ-սինի աշըգ գօյարագ, գուզվէթլի զըտա վէ գա վի իրատէթ իլէ զալէպէ էյլէտի, եօլտա կիտէր իքէն նէրէտէ թագէ եումուրթա կէօթսէ պիր թանէ եուտար վէ պիր ազ էօթէտէ պիր գատէհ սիւտ իշէր իտի: Ատէթա վէրէմի իսթիհագ է-տիյօր իտի:

Եիւքսէք, գուրու իզլիմ, աշըգ չիֆթիլէք հալասը, գօրգմայըլ՝ չիֆա պուլաճաղըմ տէ-յու իրատէթ էթմէք, պէպէյիճի թասալար, խուսուսա փիշմէմիշ եա ազ փիշմիշ էթ, եու-մուրթա, թագէ սիւտ վէ իշթահա կէլէն եէմէք-լէր եէնիլմէլի, սաղլամ միտէյէ վէ գալի իրա-տէթէ մալիք օլանլարըն եիւզտէ տօգսանը վէ-րէմէ զալիպ կէլիւրլէր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄԻՍԻՍ Գ. Պ. ՔՐԻՍԹԻ

Եագընտա վէֆաթընը իսպլէր վէրտիլմիլ Միսիս Քրիսթի հագգընտա աթիտէքի չէհատէ-թի քէնտինի եագընտան թանըյան պիր տօս-թունըն մէքթուպընտան իգթիպաա էտէր իլ:

«Միսիս Քրիսթի Հայլարըն թալիմ ու թէր-պիլէսի էմրինտէ փէք Ֆաալ իտի: Եվվէլա Մա-րաշ Աղատէմիարնտա վէ սօնրա թարսուսըն Սէյնթ Փօլ Գօլէճինտէ քէնտինին միւհթէրէմ վէվճի Տօգ. Քրիսթի իլէ պէրապէր պիր չօգ կէնճէրէ մալիլէճէ մուսվէնէթտէ պուլուշ-տուգտան մատա, մէրգուճէ թալէպէյէ պիր վալիտէ կիպի խըմմէթ էտէր իտի: Սասթալըզ-լարընտա տախի կէճէ կիւնտիլը անլէրին եա-թագլարը պաշընտա տուրուպ անլէրէ մուգալ-յէտ օլուր իտի: Աթիտէքի վաղըա անըն ֆէտա-քեարըղընա կիւզէլ պիր միսալ տըր: 1909 Կի-լիկիա գըթալընտա թարսուստա Հայլարըն էվ-

լէրի իհրաք էտիւմիշ, պիր չօդ Հայլար գաթլ էտիւմիշ վէ պէրհայաթ պազդիյէ իսէ Գօլէճէ իլթիճա էյլէմիշլէր իտի: Միսիս Գրիսթի կէ-
րէք երեզլէրճէ Հայ թալէպէյի, կէրէք օրայա իլթիճա էյլէմիշ 5-6,000 Հայլարը ալարճա հիմայէ վէ իաշէ էյլէտի: Թարսուս գըթալընըն կն միւսհիշ պիր կէճէսինտէ, պիր թարաֆտան շէհրէ վէրիլէն հանդընըն ալէվլէրի Հայլարըն իլթիճա էյլէտիյի գօլէճ պինալարընա գատար Լէթիշմիշ, օլ պիր թարաֆտան պինլէրճէ իրլըք, Աֆղան, Ֆէլլահ, Գիւրտ, Ճինկեանէ վէ Ֆէլլահլար, գօլէճէ իլթիճա էյլէյէն պու զէ-
վալլը Հայլարըն իւզէրինէ հիւճուս իլէ ու-
մուս պիր գըթալ վէրմէք իւզրէ գօլէճին սուր-
լարընը մուհասէրէ էյլէմիշ վէ գօլէճին գա-
վուսուստան իշէրի կիրմէքտէ իտիլէր: Թա-
պիաթա հալիւմ, վիւճիւտոճէ նազիք, հիսսիյաթ տա տազիք, վէ գալպէն շէֆիք օլան Միսիս Գը-
րիսթի պիր Ժան տ'Արք կիպի ճէսարէթ վէ պէ-
սալէթ իլէ Հայլարըն հանընա կէլիպ' «Պէն էօլ
մէյինճէ սիզտէն պիրինին, սաշը պիլէ տիւշմէ-
յէճէք» տէտի: Օտասընա կիրիպ, պէօյիւք պիր
Ամէրիգա պայրադընը վիւճիւտիւնէ չարչաֆ
կիպի սարարաք, գափույա կիրմիշ օլան սէյ-
մէնլէրէ, գաթիլլէրէ, «Էվլէլա պէնի էօլտիւր-
մէյինճէ, պու Ամէրիգա պայրադըն ալթընտա
պուլուսան վիւճիւտիւ գաթլ էթմէյինճէ, Ամէ-
րիգա գօլէճինտէ օլան պու պիչարէլլէրի էօլ-
տիւրէմէգսինիլ» տէտի: Պու սէօլլէրի սէօյլէ-
տիքտէն սօնրա, էօնլէրինտէ միւհէմ պիր դա-
լա, վէ գալի պիր մէթէրիս կիպի տուրտու: Պու
մէնդարէ ճիկէրսուզ իտի, Ֆէտաքեարլը-
ղըն վէ իսյրիսահ գալպին դալէպէսի իտի, պիլ
պու մէնդարէյի սէյր էտէնլէր գարշըմըղտա,
զաիֆ վէ նազիք պիր վիւճիւտտէ մահֆուզ պիր
գահրիման ֆիւթիւհաթը կէօրիւյօր իտիք:

Իսսանիէրվէրլիյին պու նէճապէթի գար-
շըսընտա փիւրսիլահ գաթիլլէր օրտուսու, պիր
նազիք գատընըն հուզուրուստա թար ու մար օլ-
տու: Օ սէնէ Կիլիկիա Ինճիլի քիլիսէլէրին սէ-
նէվի իթթիհատ գօնֆէրանսը Ատանտա ինի-
գատ էտէճէյինտէն գօլէճին ըլիսի Տր. Գրիս-
թի վէ ճիւմլէ Ամէրիգալը փրօֆէսօրլարը օրա-
յա կիթմիշլէր իտի: Ամէրիգալը օլարաք
գօլէճտէ անճաք Միսիս Գրիսթի պուլուսույօր
իտի: Մէրգումէ իսսան գուվլէթի Ֆէվզինտէ
պիր Ֆէտաքեարլըք իլէ հալընըք պաշընա 5-
6,000 Հայլարը հիմայէ էյլէտի, ալարճա պէս
լէտի, կիյտիւրտի, թէտապի վէ թէսէլի էյլէ-
տի, պիր Ֆլարէնս նալթիկէյլ օլարաք, նիշէ-

լէրինի խասթալըք վէ իլլէթին փէնէսինտէն իս
լա էյլէտի:

Միսիս Գրիսթինին պիր միսիօնէր մագա-
մընտա իպրադ էթտիյի թէվազու, իֆա էթտի-
յի խըտմէթ տախի շայան Ը թագաիր տիր: Օ-
նուն Գրիստոսը վազ էթմէսի պէս քէլիմէլէր ի-
լէ տէյիլ, իլլա հայաթըն ֆիտիյէսի վէ գալպին
գուրպանը իլէ իտի:

Օ՝ էյի Սամարիալը օլմագլըղըն նէ իտի-
յինի, էյի Սամարիալը էօմրիւ իլէ պէյան է-
տէր իտի:

Միսիս Գրիսթինին վէֆաթը իլէ Հայ միւ-
լէթի քէնտի վէլի ի նիմէթլէրինտէն պիրինի
տահա դայպ էյլէմիշ օլտու իսէ տէ էպէտիյէթ-
տէ օ՝ Գրիստոսըն թաճընտա տաիմի պիր նուր
իլէ լէման էթմէքտէ տիր...:

ԱՐԱՄ Թ. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

Պօսթօն, Մէս.

Թագտիր ի Բապպ՝ գուվլէթ ի պագույլա
տէօնմէք,

Պիր շէմս քի Հազգ իշիւն Խանար՝ պին պատյէ
սէօնմէք:

ԵՆՆԻ ԵՒՄԼԻՅԻՆ ՐԻՓՈՐԹՈՒ

Կէշմիշ իքի սէնէ դարֆընտա Եննի Ենմ-
լիյին վէրէմիլլէր իշիւն գապուլ էյլէտիյի մէպ-
լաղըն նէշը օլունան րափօրթունտան անլաշը-
լաճաղը վէճէլէ հաղըր մատտի տարլըք վէրէմ-
լիլլէր իշիւն գապուլ էյլէտիյի իանէյէ տաիի
թէէսիւր էյլէմիշ տիր: Եննէ տէ պու տարլըգա
րաղմէն գապուլ օլունան պու գատար մուսպէ-
նէթ իշիւն տօթլարըմըգա պէյան Ը թէշէքըրիւ
էյլէրիլ:

Պիզէ Եօլլանըլան մէպլաղ պէր վէճէ ի սա-
ղըք գէմիլլէրտէ պուլունան ֆաղիր խասթալա-
րա հաֆթա պէ հաֆթա ուֆաղ Եարտըմ, վէ
իլլէրիտէ վուզուի իշթիմալ օլան տահա վէլիմ
խասթալըգլարըն էօնիւնիւ ալմաք իւզրէ՝ գաիֆ
տիւշմիւշ Եիկիրմի գատար քիմսէլլէրին իքի իւշ
ալ թէպտիլ ի հալալայա կիթմէսինէ սարֆ օլուն
մուշ տըր: Չօք սէվինիլիլ քի պիր գաշ իսթիս-
նա իլէ պու խասթալարըմըք թէպտիլ ի հալա-
տան միւսթէֆիտ օլարաք ալտէթ էյլէմիշլէր
տիր:

Վէրէմ պիւթիւն վէլսամէթիլլէ պիլի տար-
ալէմէքտէ տէվամ էտիյօր: Հէր կիւն թէսու-
տիւֆ էտիլէն հալլէրի թաֆսիլէն հաղարաք
միւհթէրէմ գարիյունու միւլէտտէր էթմէք իս
թէմէյիլ: Լաքին հէման պիր նուսուսէն զիքը է-

տիպ՝ կէջէլիմ: Պու կիւն իշխրաք վէ մուս-
վէնէթիմիլէ միւհթաճ պուլունան պիր խաս-
թա՝ թալիմիլ, թաթլը, զիդըմէթ պիր կէնճ
տիր: Անըն մէնսուպ օլտուղու խանէտէն պուն-
տան էվվէլ պիր կէնճ օղլան, իքի կէնճ զըզ ալ-
նի խասթալըգտան թէլէֆ օլտուլար: Շուհալ-
տէ աիլէնին տէօրտիւնճիւ վէ սոն էվլատը եա-
թազտա տըր: Պիր օճադ տըր քի սէօյլունմէք
թէհլիքէսինտէ տիր: Արգատա գալանադ օլան
թէք վալիտէնին հալի թէսավվուր օլունապի-
լիր:

Քէնտի պէտպալաթ պիրատէրլէրինէ իշխի-
րաք Ե հիսս կէօսթէրմէք բուհուան մալիք օլան
տօսթլարմըզ իշիւն նէ՞ կէնիշ պիր ֆուրսաթ
վար տըր:

Կ. Յ. ՍԹԱՄՊՈԼԵԱՆ

Եէնի Եէմլիյին իգթիսատի բալօրթը.—
իրատ.— 1930 Փետրվարտա էլտէ օլան
\$150.22, Թէհրանտան 24.31, Պոդոսեան 5.50,
Յ. Արըգեան 24.70, Կիրակոսեան 3.93, Իս-
թանպօլլեան էլիլէ 10, Գրիգորեան 1.50, վէ
14, վէ 95.60 վէ 89.80 վէ 26.62, Տիկ. Յ. Տէյ-
վիտեան 4.85, Նազար Պոդոսեան 5.00, Թէհ-
րանտան Սարգիսեան վէ Արըգեան 24.32, Իս-
թանպօլլեան էլիլէ Փասատինատան 63.72,
վ. Ե. Պետիկեան էլիլէ 146.00, ճէման \$690.07:

Մէսաքիֆ.— \$350 պու եազըն 18 խասթա-
լարըն թէպտիլ ի հալա մէսարիֆին սարֆ է-
տիլմիլ, \$25 Սէլանիք վէրէմլիլէրինէ սարֆ օ-
լունմադ իւզրէ Սէլանիք քիլիսէսինէ Եօլլանմըշ,
վէ միւթէպազիսի վալիզ վէ Պայալ Ուիմըմլա-
րըն էլիլէ քէմփլէրտէ պուլունան խասթալար
իշիւն սարֆ էտիլմիլ տիր: Պու սօնրաքիլէր
հաթթա պէ հաթթա ազ միդտարտա իանէ թա-
րիգիլէ վէրլիմիլ տիր: Ճէման \$660.17. էլտէ
29.90:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգա.— Բէիս ի ճիւհուրիլէթ Գօնկրէսին իճ-
թիմատա օլմատըր միւտտէթտէ կէօրմիլ իտիլի իլէր
հազընտա Գօնկրէսին իք ճէլտէսինտէ պիր իւլօրթ վէ-
րիպ՝ մէքիւր հէյէթին թատըզ վէ թապիլիլին թալէպ
էտէր: Պու քերէ քիս Հուլըր հարպ պօրճլարը իշիւն
պիր սէնէ միւսատտէ վէրմիլ օլտըրըն խապէր վէրտի:
Պունա պիթթապի պազըլար էվվէլ միւթէրիզ պուլուն-
տուլար իսէ տէ նիհայէթ գապուլա բէյ վէրտիլէր: Ա-
գալարտան պիրիսի պու մօրաթօրիլմըն Ամէրիգանըն միւ-
լի մէնֆաթթընա պիր խիյանէթ տէյու թալսիֆ էլլէտի
իսէ տէ, քէնտի քիլիգէրի անը էն շտիտ լիսանլէ թէվ-
պիլ էլլէտիլէր:— Պու կէշէն այ գարֆընտա մէմլէք-

թին հէր թարաֆընտա իշիլլէրին մուրախաւորը մա-
լամընտա 1200 ազատան իպարէթ պիր հէյէթ Դեկտ.
Դաէ քիւտա օլունմադ Գօնկրէսէ իֆատէ ի հալ էթմէք
իշիւն Ուօլինկթընա էլլալիլէր: Պունլար Գօմիլիլիլէրին
պէլէթ տէ Բուսիսըն թէշլիլիլէ կէմիլլէր իտի: Իհ-
թիմալ քի տէ ումումի պիր գարըշքըզ չըղարմադը իս-
միտ էտիօրլար իտի: Ուօլինկթընա փօլիս իտարէսի
փէք իհթիլարթէ անլէր իտարէ էտիպ, Գօնկրէսէ եա
Հուսայթ Հաուսա կիրմէլլէրին մէն էլլէտի վէ սիւքիլթէ
անլէրի կէրի եէրլէրինէ կէօնտէրտի:

Հիմտիսթան Գօմիլիլիլէ.— Հիմտիսթան իշիւն պիր
իսթիլլիլիլէ զանուն Ե հասիսի հազըրլամադ իւզրէ
իքինճի տէֆա Լօնտարտա իճթիմա էտէն զօնֆլիւան տա-
լի գաթի պիր նէթիճէյէ կէմէյէրէք տաղըլտը: Պունտա
Թէսատըֆ էտիլլէն միւքիլաթ իւշ նէվ իտի, պիրինճի
Հիմտիլէր հէր ճիւհէթէ քեմալ իսթիլլիլիլէթտէն էքսիք
պիր թէրթիպէ բաղի օլմատըլար: Հիմտիլէրին Միլլի
Գօնկրէսինին միւմէսիլլիլ օլան Կանտի տալիմա պու նօզ-
թալը թէքիտ էլլէտի: Իքինճի միւքիլաթ Հիմտիսթան-
տաքի ազալլիլիլէրին հուզուգունըն մուհաֆազադըն մէս-
լէսի իտի: Հիմտիսթանտա 62 միլիօն միւսլիմանլար ա-
զալլիլիլէթտէն տիրլէր: Բէլգա՝ «Տօղունուլամադ» թէսի-
լի օլունան էհալինին էն էտիպ սընֆը քի, շիմտիլէ տէք
անլէր նիշէ հուզուգը Ե սիյասիլէտէն մահրում սալըլը-
լար վէ Եիւքսէք սընֆ Հիմտիլէր իշիւն անլէր նալիք սա-
լըլըլար: Պունլար տա ազալլիլիլէթտէն տիրլէր: Պիր տէ
Միլլիլէր Գապիլիլէ վար քի ազալլիլիլէթտէն տիրլէր: Գօն-
ֆիլլէսին էսնադընտա Մէք Տօնալտ պունլարըն արադընտա
պիր իթիլաֆ հաւըլ էթմէյէ չալըշտը իսէ տէ մուլաֆ-
ֆադ օլմատը: Իւշիւնճի միւքիլ, Ինկիլիլի հիւքիլմէ-
թիլին Հիմտիսթանտա նուֆուզը մէսլէլիլ իտի: Ինկիլիլի
հիւքիլմէթի պազը խուսուլարտա քէնտի նուֆուզըն
հըթիլ էթմէք իսթէր, էյ ճիւմլէ ումուր Ե խարիճիլլէ
քէնտիսի իտարէ կտէճէք, ումուր Ե մալիլիլէ նազարէթ
կտէճէք, մէմլէքէթ տէրունիտէ իտարէ դապթընա վէ
ազալլիլիլէրին հուզուգունըն մուհաֆազադըն Ինկիլիլի
հիւքիլմէթի մէսուլ օլունադ վէ սալիլ: Հիմտ Միլլի
Գօնկրէսինին միւմէսիլլիլի պունա մուլաֆի պունուն-
տուլար: Մէքիլ Ե ճիւմլէ իթիլաֆ հաւըլ օլմա-
տըզ կիլիլ Մ. Մադ Տօնալտ Ինկիլիլի հիւքիլմէթիլին
պարաընը պէյան էթմէք իւզրէ սօն պիր նուլթը իրատ Է-
տիպ, անտէ Ինկիլիլիլէրանըն պու մէսլէլիլ էլտէն պրադ-
մալըպ, պազը դօմիլլէլէր թային էտէքէք Հիմտիսթանըն
իսթիլլիլիլէթթիլին թէէմին իշիւն լազըմ կէլէն զանուն Ե
հասալիլ թէտարիք էտէճէլլին վէ թէտրիճէն Հիմտիս-
թանա «Տօմինիլլէ» թալիլ օլունան պիր իտարէ թէտա-
րիք էտէճէլլին իտալէր վէրիպ, Հիմտիսթանըն հէր սընֆ
էհալիլիլին տէ պու իւտէ մուսլիլիլէթ էտիպ՝ սուհուլիլ
վէրմէլլէրին թալէպ էլլէտի: Մադ Տօնալտըն նուլթը
փէք նէգաթէթիլ վէ մազուլ Եօլտա իրատ օլունտուղուն-
տան Կանտի վէ պազը սալիլէր անըն թէքիլլիլիլէրին քեմ-
միլլէն իթիլաֆ էթմէտիլլէրին պէյան իլէ պէրապէր
գօնֆէրանըն ճիւմլէ ազալարը միւքիլիլիլէն թէլէք-
քիւլլէրլինին արդ էլլէտիլլէր: Գօնֆէրանտա տաղըլըպ հէր
քէս մահալինէ աղիմէթ էլլէտի: Գօնֆլիւան տահա տէ-
վամ էթմէքաէ իքէն Հիմտիսթանտա Պէնկալ էլլէթթիլլէ
պիր իսան հարաքէթի պաշալտըղընտան, Ինկիլիլիլի հիւ-
քիլմէթի օլ զըթատա իտարէ ի էթիլիլէ իլան էլլէտի:
Պու էսնատա գօլէն մէզուհէլլէրինտէն օլան իքի Հիմտիլ
զըզ մէքիլ Ե շէրին հաթիլինէ կէօյա պիր արգուհալ

սր իշխան պիր թէճրիպէ եւփմըլար տըր, չէօյլէ քի պիր թաղըմ գոյունլար ալըպ՝ անլէրին երանինը 7½ տաղի- գէտէ գրըգմըլար վէ պունը թէմիլլէյիպ, աթըպ տո- գույարազ անունէ պիր թաղըմ եւփմաղլըզ 2 ստաթ 10 տաղիդէ ալմըլ տըր:

Պոս սէնէ Հօպէլ միւքեաֆաթը Գօլմպիա տաը իւլ Քիւնսունը րէիսի Տօգ. Պրթլըր իւլ Շիդակօլը Միս ծէյն Ատէմս արասընտա թէվզի էտիմիլ տիր:

Փափա հաղըթլէրի պիր կոնդակ նէլը էտէրէք ճիւմ- լէ Բրիտան քիլիսէլէրի եանի շարդի քիլիսէլէրի վէ փրօթէսթան քիլիսէլէրի Գաթօլիք քիլիսէլէրին աղուշու- նո տալէթ էթմիլ տիր: Պունուն իշխան անլէրտէն շու ի- քի մուհիմ թալէպտէ պուլունուշօր, էվլէլա փափանըն Բրիտան թարաֆընտան եանըմաղ պիր վէթիլ ի մութ- լազ օլաուղունու զապուլ էթմէլէրի, իքինճի Սր. Մա- րիամը Ատուուածաժին թանըրըպ անըն չէֆաթընա միւ- բաճէաթ էթմէլէրի:

Քիւրտլէր արասընտա եինէ իսեան հարաքէթլէրի կէօրիլլէյօր: Տէրսիմ Բիւրալէրինի իթաաթա կէթիւմէք իշխան թիւրքիա եէնի թէլլէպլիւսաթտա պուլունուշօր: Բէկալիք իրազ հուտուտունտաքի Բիւրտլէր տալիս այա- դա դալմըլ օլարազ իրազ գուլլէթլէրի իւլ օղրաւըյօր- լար: Թիւրքիա 2000 դատար Բիւրտլէրի թրակիա թա- րաֆարընա թէճիւր էյլէմիլ տիր: Արարտա ասըլարըն- տան 700 Բիւրտ տիվան ը հարպտա իսթինթազ էտիմէք իշխան Ատանայա կէթիւրիլմիլ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Երասաղէմ փաթրիկիլինէ թային օլունան Թարգոմ Պրբաղան Գուշակեանըն մէմուրիլթի ինկիլիզ հիւրիւմէ- թի թարաֆընտան թաաթիք էտիմիլ օլուպ, մէրասիմ ի մախուսէ իճրաաղլա վէզայիֆինին պաշընա կէշմիլ տիր: Բուամնիտա միւթէմէքքին Հայլար քէնտի քիլիսէ- ումուրլարընը Բուամնիա նիզամաթընա մուլաֆըզ պիր սուրէթտէ իտարէ էտլիլմէլէրի իշխան պիր սահանա- դըրուլթին հաղըր էտիմիլ վէ պու եաղընտա հիւքիւմէթ թարաֆընտան թաաթիք էտիմիլ տիր: Զուիցէրիտա- քի Հայ Դպրոց իշխան իանէ ճէմ էթմէք իւզրէ կէշէնլէր- տէ Ամէրիզայը զիլարէթ էթմիլ օլան հէյէթ եանի Պրն. Յ. Ս. Ֆէրմանեան, Պրն. վէ Տիկին Ն. Պէկեան ժընէվէ- պալտէթ էթմիլլէր տիր: Կէօնտէրտիքլէրի րափօրթա կէօ- րէ \$4,651 հասըլաթ օլմուլ տըր: Եունանիտանտան Հայաստան հիճրէթ էտէճէք օլան էրմէնիլէրին եօլու- լուղու իշխան լաղմ կէլէն թէրթիպաթը եւփմաղ իւզրէ Դ. Շահվէրտեան Եունանիտանա կէլմիլ տիր: Սիւրիա վէ Մըսրտան տալիս կիտէճէք օլան Հայլար Եունանի- տանա կիտիպ՝ պու քեարպանլարա պիրլէշէճէք տիր: Փրօֆ. Ալիքան Պէզեանըն մախուսըմ Մոլսէս էֆէնտի Պէզեան Դեկու. Զաէ Շիդակօտա վէֆաթ էյլէմիլ տիր: Բէկալիք Ատանալը Կարապետ էֆ. Մաղմանեանըն մախ- տուլը Պրն. Յարուլթին Հալէպ գուլէճիտէ Հոկտ. 16տա սալլանճաղտան տիւլիպ՝ տալաղը փարջալանմըլ վէ 48 սաաթ սօնրա վէֆաթ էյլէմիլ տիր: Պրն. Յարուլթին ճիւմէլ րէֆիկլէրինէ փէք սէվիլիւլէ էյի պիր կէնճ օ- լուպ, ճէնաղէ ալայը իմամուլէ Բիլիսէսիտէ պէօյիք պիր իդտիհամլէ վէ փէք միւհսիւր պիր սուրէթտէ իճրա

էտիմիլ իտար: Փէտէրի Զահլէ քիլիսէսինին միւթէրէմ պիր աղասը վէ սարկուաղը տըր: Լօս Անկէլէստէ Աթ- թարեան պիրատէրլէր քէնտի վալիսէլէրինին վէֆաթը միւնասէպլթիլլէ քէնտիլէրէ իշթիրաք ը հիսս կէօսթլէրէն վէ անըն զիքրինէ Մամէլլէյն իսաթալանէսինէ իանէ էթմիլ օլան սոսթլարընա պէյան ը թէշէքքիւր էտէրլէր:

1931 ԴԵԿՏ.ՏԻ ՐԱՀՆԻԻՄԱՅԱ ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Թէլլէքեան Պիրատէրլէր \$100, Ա. ճիւրիշեան (Նիւ- Եօրգ) 10, Ա. Յ. Լէյլէկեան (Նիւ Եօրգ) 15, Յ. Կ. Գա- ղանճեան (Նօկաթըզ) Ծնունդը հեղիթէսի 6, Ֆիլատէլֆիա Հայ Աւետ. Միացեալ Եկեղեցի 9, Պօսթօնտա Կիլիկիա քիլիսաաընտա պիր միթիլիկալն 30:

ՐԱՀՆԻԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

Տիկ. Հ. Զամուղեան (Ֆիլա.) Յակոբ Զամուղեանա (Եունանիսթան) 8 Տօգ. Ֆիլիփ Յովնանեան (Հալէպ) իւլ Բահնիւմ:

Ենի Ենիլիյէ

Պրն. վէ Տիկին Ա. Տէյլիտեան \$5:

Մամէլլէյն

Տիկ. Մ. Փ. \$10:

Փրօֆ. Պէզեան Բիթապընա

Յ. Մանկըրեան \$2:

ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԱԹ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

«Վազքլարըն Ալամէթլէրի»

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Բիթապ ը Մուգատտէս վէ իլիամ

«Հէր Թարաֆտան Կէշէրէֆ Եյիլիֆ Էտէր

Իտի» Մէլգու Ռի. ՊիւկէՅ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Վէրէմ ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԱՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԵՎՎԻ

Միսիս Գ. Պ. Բրիսթի

Վեր. ԱՐԱՄ Թ. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

Ենի Ենիլիյէն Բիթօրթու

Վեր. Կ. Յ. ՍԹԱՄՊՈԼԼԵԱՆ

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

ՌԻՅԱԳ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ